

เยื่อใยสุดท้ายของพุทธศาสนา

โดย พ่อท่านสมณะโพธิรักษ์ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ.๒๕๓๖ ณ พุทธสถานปฐมอโศก

เข้าที่นี้เรามาฟังธรรมะกันต่อ วันนี้วันกินข้าวหาคณะ วันนี้เราแม่แต่ไหนๆ ที่พวกเรานี้ ก็จะมีวันเหมือน ประเพณีนี้ะ
กินข้าวหาคณะ เป็นวันที่อาตมาเจตนาจะให้เกิด เป็นจารีตประเพณีของเรา เป็นวันที่ผ่อนคลายเป็นพิเศษวันนี้ที่ต่างๆ
ไม่ว่าจะสีมาอโศก สีระชะอโศก สีมากินข้าวไร่ สีระชะกินข้าวนา สันติฯกินข้าวห้อง มีนักเรียนเป็นหลัก ที่สันติฯนี้
กินข้าวห้อง เขาก็สนุกของเขาเหมือนกัน มีญาติโยม มีผู้ปกครองนักเรียน อะไรนี่

มาร่วมมือร่วมสนุกอะไรต่ออะไรด้วย กินข้าวห้อง สนุกกันไปอีกอย่าง สันติฯกินข้าวห้อง มันไม่มี ที่แล้วสันติฯ ละนะ
วาสนาบารมี ยังอุตุสำหัตถ์กินข้าว หรือว่าได้สังสรรค์ร่วมรวมกัน เป็นสันตนาการ อย่างหนึ่งนะ

ตามประสาของพวกเรา แล้วมันจะเกิด มันจะเป็นรูปเป็นเรื่อง เป็นราวเป็นอะไร ก็เหมือนกับ โลกๆ เขา
มาสังสรรค์กัน แล้วเขาก็มีสถานที่นัดแนะกัน เดี๋ยวนี้ก็พบปะ meeting อะไรกันนี้ เขาก็ไปใช้โรงแรม เปิดห้องกว้างๆ
มีสนุกเฮฮารื่นเริง ก็มีกินข้าว กินน้ำ มีร้องมีรำ มีเล่นมีเรื่อง สนุกสนานอะไรต่ออะไรก็แล้วแต่

เป็นการบันเทิงส่วนของเขา

เราก็ฉันเดียวกันแหละนะ เพราะว่าคนเรานี้ มันขาดไม่ได้หรอก ซึ่งกรรมวิธีที่จะมาสังสรรค์กัน ร่วมกัน รวมกัน
แล้วทำให้เกิดความสนิทสนม อาตมาก็พยายามอธิบายนะกินข้าวหาคณะ ก็บอกว่าอย่าเกาะแต่กลุ่มนัก ใครมา
ก็กลุ่มใครกลุ่มมัน จุกอยู่อย่างนั้นแหละ ไม่สัมพันธ์กัน ไม่สนุกสนานร่วมกัน ไม่ทำความรู้จัก มักจี้อะไรกัน
ให้มันเป็นการกระจายความสัมพันธ์ ที่เป็นสัมพันธ์อันดีงาม ทั้งๆที่พวกเรา ก็กินข้าวหาคณะนี้ มันก็มีรสชาติ
อย่างประเภทของเราแหละ จะสนุกสนานก็ขนาดนั้น จะร้องจะรำอะไร จะเล่นจะหัวอะไรกัน ก็ประมาณนั้น
อาตมาก็ดูๆ อยู่ ถ้ามันมากไป ก็จะปรามกัน แต่ที่มันก็ยังไม่ได้มากไปอะไรหรอก ก็พอเป็น ไปได้ ตามฐานะของเรา
ซึ่งข้างนอกเขามาดู หรือคุณไหนก็แล้วแต่ พวกเราก็แล้วแต่ ที่มีภารตดิตรชาติ ที่จัดจ้านอยู่ ดูแล้วมันก็จี๊ดๆ

มันไม่หิวหรือพอกที่จะถึงกับกิเลสขึ้น เหมือนกับไปดูไม่เคล็ด แจ็กสัน อะไรนี่ มันไม่หรอก

รับรองยังไม่หิวปรุหัวป้าอย่างนั้นหรอก มันก็เป็นไปตามประสาของพวกเรา

เพราะฉะนั้น ถ้าเราเข้าใจเสียแล้ว แล้วคนที่พวกเราที่จะพอรู้แล้ว ก็เราก็อำนาจใจของเรา ให้พอประสานร่วม
มันไม่ชอบ เราก็คงต้องฝึกความรับ ยอมรับเรียกว่ายินดี ยินดีไม่ใช่ชอบทีเดียวหรอก ไม่ใช่ดูดีที่เดียวหรอก
หมายความว่า เราไม่ปฏิเสธ แล้วเราก็นิดีที่จะร่วมอนุโลม ปฏิโลมกันได้ เป็นไปได้นะ แล้วก็ สมมติตาม กันได้
บอกว่านี่สนุกสนานนะ นี่เป็นไปด้วยดีนะ เป็นไปด้วยดีไปว่า ก็เรียกว่า มันเหมือนกับปรุจรสหน้อย แล้วละนะ
ใช้วิธีการนะ มันก็ปรุจรสอยู่ในตัวของมนุษยชาติ รสของเรา ก็ขนาดนี้ดี ยินดี พอใจกัน เป็นไปได้ ร่วมไม้ร่วมมือกัน

จะเรียกว่า มีมารยาทสังคมด้วยก็ได้

ที่จริงนะ เขาไม่เกิดรสเกิดชาติอะไรกันเต็มที่ บางสิ่งบางอย่างหรือเรื่องราวที่เขาเคยมีมานี้แหละ ใครเคยไป
เป็นงานในงานสนับนิตฯ คุณฟังดีๆ นะ งานสนับนิต เป็นงานสังสรรค์ชุมนุมให้เกียรติ หรือว่า มีงาน
อะไรสำคัญนี้ ก็มีอาหารหรรษา ฟุฟา ทุกคนต้องแต่งตัวไป เพื่อที่จะให้มันเกิดเกียรติ เกิดความสัมพันธ์อันดี
โอ้โฮเต๊ะ งานสนับนิตฯนี้งานใหญ่มาก เป็นงานพิธีของ จัดงานสังสรรค์ มีเลี้ยงอาหาร มีบรรเลง มีดนตรี
ก็จัดชั้นหนึ่ง ที่จะเป็นเกียรติสูง อาหารก็จัดชั้นหนึ่ง อะไรๆ ก็เป็นการสังสรรค์ที่ชั้นหนึ่ง คนที่ไป ไปถาม เขาเออะ
เมื่อยชิบเป๋งเลย จะบอกให้ เต๊ะชะไม่มี ต้องถือแก้ว แก้วอะไรต่ออะไร ต้อง โอ้โฮ งานสนับนิตฯ นี้ละ หือ
วางมาดกัน คือชมแบ่งกันในที แต่สังสรรค์กันนะ วิธีการเดียวกันแหละ จะเห็นได้ว่า ยิ่งสูงเท่าไร ยิ่งเมื่อย
ยิ่งมารยา ยิ่งมารยาท ยิ่งเก็กที่สุด แต่เขาต้องทำ ฟังให้ตื่นนะ เพราะฉะนั้น เรานี้ก็เหมือนกัน ฉันท ก็ฉันทนั้นนะ
คือคนเราต้องพยายาม ต้องรู้ นี้ขนาดคนโลกเขาอะ เขายังเข้าใจ และเขาต้องทำ เพื่อความ สัมพันธ์อันดี

แล้วเขาก็ทำความรู้จักกัน ก็มีบทบาทลีลา เป็นเรื่องของสังคม เป็นพิธีการ

เพราะฉะนั้น เราก็ต้องรู้ว่า การอนุโลม ปฏิโลมเป็นการขัดเกลาชนิดหนึ่งนะ แต่เขาอยู่กันได้ไหม สังคมเขา อยู่กันได้

เขาอยู่กันได้ แล้วเขาทำให้ดีที่สุด ให้เป็นการสัมพันธ์กันดี เป็นรูปเป็นแบบ เป็นจารีตประเพณี เป็นวัฒนธรรม
นี่เรียกว่าวัฒนธรรมสังคมชั้นสูงของโลกนะ มีทั่วโลกนะ งานสนับนิตฯนี้ สนับนิตฯนี้ เป็นเรื่อง ของทางการ
พิธีการของผู้ใหญ่ ของงานทางการ เป็นรัฐพิธีเลยนะ งานสนับนิตฯนี้ งานใหญ่ๆ เขาถือเป็นงานสนับนิตฯ
ที่จะต้องไป ข้าราชการผู้ใหญ่ของนั่นของนี่ ได้รับการเชิญไปร่วมมือกัน ไปร่วมสังสรรค์กัน ไป

ใครมีเมียก็ต้องเอาเมียไปด้วย ไปร่วมงานสนับนิตฯ โอ้ ยิ่งใหญ่ มี partner ต้องมี partner มีอะไร
แล้วก็ต้องใช้มารยาทสังคม ผืนนะ ไม่ใช่ผืน แต่ก็ต้องสังสรรค์กันอะไรต่ออะไรกัน ให้ดิบดี กลับบ้านนี้ โอ้ย

ปวดเมื่อยกัน เต๊ะกันไม่มีละ เขาต้องฝืนในสิ่งนี้ มันไม่ได้เป็นรสชาติเต็มที่ เต็นดีด ไม่ได้ใช้เต็มที่หรือ
มันจะมีการสังสรรค์ ตั้งแต่รูปแบบอย่างนี้ไปจนกระทั่งสังสรรค์รุ่น สังสรรค์อะไร โอ้โฮ สังสรรค์รุ่นนี้ เรียกว่า
ทั้งแรงทั้งกา เต็นดีดปล่อยหมด มันเพื่อนสนิท สังสรรค์รุ่นนี้ละ เพื่อนร่วมรุ่น มาเจอ กันนี้ โอ้โฮ เต็นดีดไป
เออะอะมะเทิงเฮฮาไป จริงใจ มันก็มีเหมือนกัน ก็เป็นมารยาท อย่างนั้น เหมือนกัน ถ้าเผื่อว่าผู้ใดเต๊ะหน่อย

ก็จะมีมารยาทแบบเต๊ะ ในเพื่อนรุ่นนี้แหละ สังสรรค์อย่าง รุ่นนี้แหละ มีการแบ่งชมกันในที

มีการไถ่โน่นไถ่โน้ในที่ แม้แต่อาตมา อาตมายังเคยจำได้เลย เพื่อนรุ่นไปนี้ เราก็เต๊ะนะ อวดแบ่งใหญ่
ที่อาตมาเล่าๆ อะไรประกอบนี้ เพื่อจะให้เห็นว่าสังคมของมนุษยชาตินี้ ต้องอาศัยตั้งแต่เด็กดำบรรพ์ ถ้าระลึกออก
มนุษย์พวกคนป่าคนอะไร เขาก็มีการรวมกัน แหม สนุกเฮฮา ทำอะไรได้ หรือว่ามีประเพณี จารีต ประเพณี
วันอันนั้น งานอันนี้ของเขา เป็นวันสำคัญอะไรของเขา อะไรอย่างนี้ ซึ่งเป็นการนัดแนะกัน เพื่อที่จะได้ มาร่วมกัน

สัมพันธ์กัน จุดสำคัญที่สุดก็คือ การร่วมสัมพันธ์ สร้างความสนิทสนม กลมเกลียว รู้จักกัน

หรือจุดที่มันเป็นไปโดยธรรมชาติ ก็คืออะไรที่มันต้องออกของใจ อะไรที่มันไม่สนิทกัน จะได้อภัย จะได้เข้ากันติด
จะได้มีอะไร ก็คืออะไรเป็นตัวคลี่คลาย เป็นตัวทำลายจุดด้าน จุดที่ไม่เป็นปึกแผ่น พร้อมกันนั้น
มันก็อาศัยความรื่นเริง บ้านเทิงพวกนี้ เป็นกระสายนะ ได้คลาย คนเราก็รูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส นั้นแหละ
เพราะฉะนั้น ก็ทางหู ทางปาก ทางลิ้น ทางตา มีอะไรที่จะให้บันเทิง ทางตากก็ให้ดู ทางหูก็ให้ฟัง ที่จะเป็นรสอร่อย
ทางปากก็ให้อร่อย นะ ทางจมูก ทางสัมผัสอะไรก็ว่าไป ตามที่จะเป็น ความสุข มันก็มีรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส
นั้นแหละ ก็พอเป็นไป อนุโลมกัน เท่าที่เรามีขีดขั้น ที่นี้ทางโลก เขาไม่มี limit การกำหนดว่า อย่าให้มาก อย่าให้เกิน
เขามีแต่เพิ่มขึ้นๆ เพิ่มขึ้น เพราะฉะนั้น เขาจะเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ตามที่เขาจะทำ เพราะฉะนั้น
ที่อาตมายกตัวอย่างให้มา จะเห็นได้ อย่างงาน สันนิบาตนี้ เขาปรุกัน อย่างขั้นสูงนะ เพราะฉะนั้น เขาจะจัด
แม้แต่ดนตรีการ แม้แต่โน่นแต่นี้ ก็จะเป็นมาด เป็นอะไรที่หรูหรา ฟูฟ่าขั้นหนึ่ง ชั้นยอดอะไรของเขา ก็จะทำไป
แม้แต่การตกแต่งให้เห็นสวย เห็นงาม ดอกม้งดอกไม้ สีแสง แสงไฟ โน่นนี้ โต๊ะ ตั้ง เตียง ที่นั่ง ที่นอน โอ๊ย เขาก็จัดกัน
อย่างสันนิบาต ก็คืองานเรียกว่า ทำกันอย่างหรูหรา รองลงมาอื่นๆ จะเป็นงานใหญ่งานนั้นงานนี้
ซึ่งเป็นงานรวมสังสรรค์อะไรพวกนี้กันก็ตาม ก็ตามฐานะ ชั้นตอน ของสังคม ที่เขาเป็นขั้นเป็นตอน
มันมีอยู่หลากหลาย จนกระทั่งถึงชุมนุม จนกระทั่ง ถึงมีงาน สังสรรค์ ส่วนแต่ละกลุ่ม แต่ละหมู่ สังสรรค์กันถึงขั้น
meeting อย่างที่ว่านี้ มันเป็นงาน เป็นการกระทำ ของมนุษย์ที่เกิดการสังสรรค์ แล้วผืน
เพราะฉะนั้น ผู้ดีขั้นสูงแล้ว แม้แต่โลกเขา เห็นไหนนัยเดียวกัน ก็ต้องผืน เราเป็นนักธรรมะ เราก็ต้องรู้ว่า
ถ้าเราไม่ชอบ แต่งานนี้เพื่อสังคมกลุ่ม เราก็จะต้องทำใจของเราให้ละลด ปล่อยวางชื่อว่า ทำไมเราไม่ชอบ
มันไปเป็นประโยชน์ เพื่อกลุ่มของเราให้แหละ ถ้าเราตกลงแล้วว่า กลุ่มนี้คือกลุ่มนี้ เราก็ต้องอยู่กับกลุ่มนี้ ชาติไทย
มีงานอันนี้ เราก็ทำกับอยู่กับกลุ่มของชาติไทยนี้แหละ ย่อลงมาจนกระทั่ง ถึงเราอยู่ในกลุ่มของอะไร เราก็ต้อง
จัดของเรา เราก็ต้องอยู่ในกลุ่มของเรา ในบางอำเภอ ในบางตำบล ในบางประเทศ ในบางหมู่บ้าน เขาก็มีอะไร
งานของหมู่บ้าน เหมือนอย่างที่อาตมาพูดไปแล้วนะ ศีรษะก็มีกินข้าววา สี่มาฯกินข้าวไร่ สันติฯก็กินข้าวห้อง
อะไรอย่างนี้ เป็นต้น ปฐมฯเราก็กินข้าวหาด ซึ่งก็เป็นไปทำเกิด ถึงเวลาก็อยู่ไหน ก็ที่นั่น หรือ จะมารวมกัน
อยากจะไปรวมกันที่ไหนอีก มีจารีตประเพณีอยู่แล้ว เราอยู่แล้ว เวลานั้นวันนั้น เขานัดกัน เราอยากจะไป
ร่วมกินข้าววาบ้าง ก็ไปสิ ถ้าเห็นว่า เออเราไปสังสรรค์ กับทางโน้นบ้างก็ได้
ที่ศาลียังไม่มีกินข้าวอะไรใหม่ ข้อ ไปรวมกับโยมเถาว์ กินข้าวแกง ข้อ โยมเถาว์ ใ้โหไป ถึงพิษณุโลก
โน่นเลยหรือ ไปไกลเลยนะ กินข้าวแกงโน่น มันเป็นเรื่องของมนุษย์ แต่ละฐานะ เพราะฉะนั้น ผู้ที่ยังติดอยู่
ผู้ที่ยังเป็นฐานล่าง อย่างไสดาบันนี่ มันก็ยังมันบันเทิงรมย์พอสมควร แต่ก็อยู่ในสายหูสายตาพวกเรา
มีทางออกนะ มีทางออก หรือว่ามีสิ่งที่เราดูแลควบคุมกันอยู่ได้ ไม่ให้มันเลยเถิด มีผู้รู้ก็ต้องดู ต้องกำหนด
มันมากไป เราก็ติงกัน มันพอสมควร เราก็มีเขตมีขอบ แต่ทางโลกเขา ไม่มีความหมายอันนี้หรือหอก เขาไม่มีเขตมีขอบ

แต่ก็อยู่ในสัญชาตญาณ หรือว่าอยู่ในสามัญสำนึกเหมือนกันนะ เขามากไป เขาก็จะรู้จัก เมาเกินไป
อะอะมะเทิงเกินไป บางทีเขาก็เตือนกันเหมือนกัน เลอะเทอะเกินไป รุ่มร่ามเกินไปแล้ว แต่ที่ไหนที่เขาไม่มีปัญญา
เขาจะเลอะไปเลย สังสรรค์กัน มีไอ้โน่นไอ้นี้กัน จนกระทั่ง นอกจากเลี้ยงดูแล้ว ปูเสื่อ ตอนนี้งามกหน้อยนะ
อธิบายให้เห็นว่า มันเป็นไปนะ มันเลวร้าย นอกจากเลี้ยงดูกันแล้วก็ปูเสื่อ ปูเสื่อก็พากันไป เลอะเทอะออกไป
ทางกาม ทางอะไรต่ออะไร หนักเข้าเดี๋ยวนี้คุณรู้ใหม่ว่า งานสังสรรค์ พวกนี้ พวกสนธิ พวกชุมชน
พวกกลุ่มนี้เขาจะมีกลุ่มมีอะไร ถึงขนาดเลอะเทอะ ลามก ถึงขนาด สังสรรค์ กันนี้ ของเมืองนอกนะ
เมืองไทยจะมีหรือไม่มีรู้ พอไปรวม รวมกันแล้ว ต่างคนต่างผลัดเปลี่ยนกัน เปลี่ยนเมียกัน ลามกถึงขนาดนี้
ถือว่าเป็นการปล่อยเปรตกัน ถึงขนาดนี้ พอถึงงานหรือถึงอะไรกัน ต่างประเทศมี เมืองไทยจะมีหรือยังไม่รู้
ไปสังสรรค์กันอย่างนี้แหละ เลี้ยงดูปูเสื่อแต่ก่อนนี้ เขาออกไป แบบนั้นนะ ปูเสื่อก็คงไปไปเที่ยงต่อพวกนี้เขาจะแหละ
เสร็จแล้วเดี๋ยวนี้ทางแบบนี้เขามีกันถึงขนาด เมื่อชุมนุมกัน สังสรรค์กัน เสร็จแล้ว เช็กส์หมูกี้มี แลกเมียกันก็มี
อย่างนี้เป็นต้น แลกเมีย แลกผัว อะไรกัน

นี่คือความเลวที่เกิดที่ละทีละ วัฒนธรรมแบบนี้เกิดแล้ววัฒนธรรมที่เลว เลวทรมานต่ำช้าไป เขาก็ทำกัน นี่ก็เล่าให้ฟัง
อีกมุมหนึ่ง ให้เห็นว่าเมื่อไม่มีขีดเขต เมื่อไม่มีกำหนด มันก็จะเป็นแบบนี้แหละ ปล่อยเปรต ก็เปรตใหญ่ไปเลย
หยาบคาย ตกนรก หลุมลึกไปด้วย อย่างนี้เป็นต้น มันก็ไปกันใหญ่ อย่างนี้เป็นต้น นี่เล่าสู่ฟังนะ
เพราะฉะนั้น พวกเรานี่ต้องมีผู้รู้ ต้องมีผู้เข้าใจ ก็ควบคุมจารีต ประเพณี วัฒนธรรมของเราขนาดนี้
ผู้ที่ยังปล่อยเปรต ขนาดนี้อยู่ ก็ปล่อยเปรตขนาดนี้แหละ ของเรา ก็บันเทิงเริงรมย์ แค่นี้พอแล้ว มากกว่านี้ เราไม่เอา
ส่วนผู้ฝัน มันไม่สังสรรค์ เราก็ต้องขัดเกลา เราจะต้องขัดกิเลส ทั้งชอบและไม่ชอบใช้ใหม่ เพราะฉะนั้น
เราเข้าใจแล้ว เราก็ต้องทำให้เป็นกลาง เราไม่ชอบ เราก็ต้องขัดกิเลส ที่ไม่ชอบไปสังสรรค์ เป็นไป
งานนี้ร่วมไม้ร่วมมือ เหมือนงานสันนิบาตฯ ที่อาตมาเล่าแล้ว เขาฝันนะ เขาไม่ได้อยากไป เทาไหว้หรือ
แต่คนอยากไปมีนะ กระตือกระตา ฉันทจะได้ไปเที่ยวได้เตะ ฉันทจะได้ไปติดต่อเชื่อมโยง กับผู้ใหญ่ อย่างโน้นอย่างนี้
เพื่อผลประโยชน์ในลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข ต้องทำนะ มันเพื่อโลกธรรม ฝัน เมื่อย แต่ต้องไปเตะ เพื่อโลกธรรม
ต้องไป งานสันนิบาตฯ อย่างนี้เป็นต้น แต่เขามุ่งหมายโลกธรรม ของเรา ไม่ได้มุ่งหมายโลกธรรม ของเรามุ่งหมาย
โลกุตระ เราก็ต้องไปสิ ไปอะไรละ ไปเพื่อขัดเกลา กิเลสเรา นั่นเอง ทำไมเราไม่ชอบ ทำไมเราไม่อดทน ของเขาบางที
กว่าจะเสร็จงานนี้ งานสันนิบาตฯ ไอ้โฮ เตะ เมื่อไหว้ มันจะเลิกสักทีวะ เมื่อยเต็มทีแล้ว อยากจะกลับไปนอน
กลับไปถึงนอน โอ้ เพี้ยเลยนะ มันเตะจริงๆ เตะจริงๆ แต่งแทกซิได้ ต้องยืนออกตั้ง อย่างนั้นนะ ถือ
ไอ้โฮบางทีเมืองไทย ยิ่งเมืองไทย ร้อนก็ร้อน ไม่ใช่ไม่ร้อนนะ ร้อนยังก็ไม่วู้ละนะในสนาม บางทีมันไม่ใช่ห้องแอร์
ห้องเออะ อะไรของมันนี่ มันร้อนนะ บางทีในสนาม เขาจัดในสนาม ไม่ใช่ห้องแอร์ ถ้าในบางทีก็จัดในสถานที่ที่มีแอร์
ก็แล้วไปเถอะ ในห้อง ในหับอะไร งานสันนิบาตฯ บางทีนี่เตะ เขาก็ยอม เพื่อโลกธรรม แต่ของเราก็ยอมบ้างสิ

เพื่อโลกุตรระ ฝึกปรือ แล้วก็อดทน พวกเรากียังไม่เข้าใจกันถึงที่ ก็บางที พอ อาตมาพูดบ้าง ไกลหน่อย
เอาแล้วตามใจ ตัวเอง ลงภพ ลงอัตตา ลงมานะ อย่างเก่า ก็เป็นไปอย่างนั้น
เพราะฉะนั้นมันก็มีทั้งขัดเกลา ผืน แล้วก็ทำให้มันเกิดดวงใจ จนกระทั่งเขาวางใจได้ แล้วเขาก็พยายามนะ
จนกระทั่งบางคน ถ้าหลงโลกธรรมมาก เห็นแก่โลกธรรมมาก คนนั้นเขาก็ชอบ หรือยินดีในงานนั้น เขาก็ชอบ
จิตใจก็เป็นฉันทะ เป็นยินดีได้ เพราะเขาได้สิ่งที่ตอบสนอง คือโลกธรรม สมใจเขา ของเรา ถ้าเราทำแล้ว
เราได้โลกุตรธรรม สมใจเรา เราก็จะเกิดฉันทะเหมือนกัน เราได้ขัดเกลา เป็นโลกุตรระของเรา เราก็จะได้ฉันทะ
เราก็จะมีจิตอย่างนั้นเหมือนกัน วางได้ เราก็จะมีฉันทะ แล้วก็จะเห็นจิตดี เห็นอะไร ต่ออะไร
อาตมาไม่ใช่อาตมาไม่เมื่อยนะ เวลางานกินข้าวหาคือหนึ่ง แต่อาตมาไม่ได้เบื่อ ไม่ได้เซ็ง ไม่ได้อะไรแล้ว อาตมา
ก็พยายามให้มีฉันทะ ซึ่งอาตมาว่าอาตมาวางใจได้ แล้วก็อาตมาจะให้ใจอาตมาเป็นอย่างไร อาตมาก็ทำ
อาตมาไม่ได้ทุกข์ ไม่ได้ทุกข์เกินการ แต่มันก็ทุกข์สภาวะเท่านั้น จะว่าเหงื่อไหล มันก็ไหลนะ มันก็ร้อน
ร้อนก็ถึงขั้นที่ต้องทำอย่างโน้นอย่างนี้อะไร ที่จะเป็ประโยชน์คุณค่าบ้าง อาตมาก็ทำ อย่างนี้ เป็นต้น
นี่ก็เลาะเลียดให้ฟังเพิ่มเติมขึ้น ในความหมาย หรือเป้าหมายที่เราจะทำอะไรต่ออะไรกันอยู่ ไม่ใช่อาตมาทำเล่น
วัน ๒ วัน ทำไปเรื่อยๆ ต่อไปอีก เมื่อไหร่ๆ ก็ทำกัน เราก็มีการวิ่งเรื่งบันเทิง หรือรวมกัน สังคมเรา
จะกว้างขึ้นกว่านี้อีก มันจะมีอะไรกว่านี้อีก ก็คอยดูไป ตามประสาที่เราเห็นว่ามาก มันจะมีเอง ปัญญาของเรา
มันจดวงดูตนเอง คนที่ไม่ชอบนี้ มันมากไปนี่ จะเป็นคนที่มึสติปัญญา ปรามกันเอง จะตัด จะตึง จะเตือนอะไรกันเอง
มันเป็น คนที่ไม่ให้ฟังเพื่อฟังเพื่อไปมาก มันจะควบคุมกันไปในตัวเอง ส่วนคนที่ มึกิเลสมากหน่อย
มันก็จะพยายามจะปรุงออกมาเรื่อยๆแหละ จะเพิ่มเติมออกมาเรื่อยๆเอง แล้วมัน ก็จะควบคุม ไปในตัวของมัน
ตามสังขารของแต่ละกลุ่ม แต่ละหมู่แต่ละแห่ง
เพราะฉะนั้น หมู่ไหนที่เลวร้าย อย่างที่อธิบายไปแล้ว มันก็จะพากันเลวร้ายไปจนกระทั่งเห็นใหม่ อย่างที่
อาตมาเล่า ถึงว่าบางหมู่บางกลุ่มสังสรรค์กันแล้ว ก็ละเทะกันไป ทางกามนั้นแหละ ไปทางไฉน มันไปทางกาม
ปล่อยเปรตอย่างขนาดหนักไปเลยอย่างนั้น มันก็เป็นเรื่องเป็นไป ของพวกเราก็คือต้องดูแลกัน แล้วก็พยายาม
ทำให้มันอยู่ดี ให้มันเป็นไป
ในสังคมไหนๆ ก็มี ถ้าเรานึกถึงตั้งแต่โบราณกาล ตั้งแต่คนป่าคนดอยอะไร เขาก็มี กองไฟกลางๆ เขาก็มานั่ง เข้า
มากิน ก็อร่อย เต็น รำ ร้อง เขาก็มีแค่นั้นนะ ของคนโบราณใช้ใหม่ละ ก็มีร้อง รำ สนุกสนาน กันไปอะไร
จนกระทั่งกลายเป็นที่ บางที่บางแห่งกลายเป็นที่มอญมูมๆ สาวๆ ก็มาร่วมงานนี้ แล้วก็จับกัน อะไรของเขานี้
ทางโลกเขาก็เป็นอย่างนั้น แต่ของเขาก็คงไม่ใช่อาศัย ถึงขนาดเป็นที่จับกัน จนเกินไปละนะ พวกเราก็อ่ากันไป
อย่างนั้นนะ ให้มันพอสมเหมาะสมควรตามฐาน
นี่เป็นเรื่องในรายละเอียด ที่อาตมาจะขยายความอะไรต่ออะไรให้ฟัง เรามีความเป็นอยู่ จะมีทั้งพิธีกรรม อย่างนี้

เราเรียกว่าจารีต ประเพณี หรือพิธีกรรมก็ได้ มีทั้งกิจกรรมซึ่งเป็นการงานของมนุษยชาตินะ อย่างนี้แหละ
อย่างที้อาตมาเล่า กินข้าวหาค่นี้ มันเรื่องของพิธีกรรม จัดไปในทางนั้น เราก็มีทั้งกิจกรรม ที่เป็นการงาน
การงานของเราทุกวันนี้ ก็เกิดสัมมาอาชีพ เกิดสัมมากัมมันตะ จะเริ่มงานนั้น จัดงานนั้น เป็นอาชีพ อย่างนั้น
ทำอันโน้นอันนี้ขึ้นมา นะ มีการทั้งผลิต และการค้าขาย
ตอนนี้ก็คงเห็นเห็น้อยกันมา เมื่อก่อนนี่ยังไฉละ ชมร.ขายได้เท่าไรละเมื่อก่อนนี้ หรือว่าสลบไสล ไม่มาฟัง
ไม่มาทำวัตร ชาวชมร.

๗๗

เราก็ต้องทำอาหาร ทำโน่นทำนี่ทำเข้าครัว หน้าเตาอะไรไป เราไม่เหมือนเขาทางโลกเขา เขาได้ เขาควร
จะได้เยอะๆ นี้ เขาซูดรีดนะ จานละ ๓๐ จานละ ๕๐ ดีไม่ดีเขาขายกันจานละร้อยละพันนี้ เขาก็ได้เงินแสน
เงินล้านอะไรของเขา เขาเท่าไร เขาก็ไม่มีปัญหา เพราะเขาซูดรีด แต่ของเรานี้ มันมีตัวหลักต่ำ ยืนหยัด
เสร็จแล้วก็ประเมินเอาพวกนี้ มันก็เป็นสถิติที่เราจะต้องรู้เข้าใจว่า คืออะไรของเรา ที้อาตมาหยิบมาพูดนี้
เพื่อจะได้พิสูจน์ว่า งานของเราหนักขึ้น และความนิยมมีมากขึ้น เราไม่ได้ช่วยโอกาส การค้าของเรา
ไม่ได้ช่วยโอกาส เอาละหน้าเจ ตอนนี้ขึ้นราคาเลยแหละ จานละ ๒๐ แหละ จานละ ๑๕ แหละ อะไร อย่างนี้ ไม่ใช่
เราก็ยืนหยัด ธรรมดาเราก็ขาย ๖ หน้างานเราก็ขาย ๖ มีคนมากแล้วก็งานหนัก คนนิยม เพิ่มขึ้น ปีที่แล้วได้เท่านี้
ปีนี้มากขึ้น เราก็ปีที่แล้วปีนี้ได้ขึ้นราคา อะไรอย่างนี้เป็นต้น สิ่งที่ยังยืนหยัด ทั้งๆ ที่ค่าของเงิน
หรือค่าของเศรษฐกิจมันตกลงไปอีกแล้ว เงินมันจะต้องขาย แพงขึ้น ตามค่าของเศรษฐกิจ
เราก็ไม่ได้ขึ้นด้วยอะไรนี้ ซ้อนเชิงหลายๆ อย่างพวกนี้ อาตมาอธิบาย ละเอียด ไม่ไหวละนะ มันแสดงให้เห็นว่า

มันมีบทบาทก้าวหน้าใหม่ ก้าวหน้าด้วยงาน ก้าวหน้า ด้วยความนิยม เราจะต้องมีงานหนักขึ้น อะไรอีก
เป็นการเตือน เป็นการบอกเราว่าเราจะอยู่กับสังคมของเรา งานหนัก ก็ไม่มีปัญหา ถ้าเราเห็นว่างานนี้เราจะต้องทำ
แล้วเราก็จะต้องทำ มันมีประโยชน์ใหม่ละงานหนักนี้ ถ้ามีประโยชน์ เราก็จะต้องรู้ว่า มันจะต้องเพิ่มขึ้นนะ
เราจะต้องเตรียมตัว เราจะต้องเตรียมใจ เตรียมกาย เตรียมแรง เตรียมว่า เราจะทำอย่างไร ถ้าจะไม่ไหว
เราจะต้องหาเครื่องทุ่นแรง ถ้าไหว เราก็จะต้องเพิ่ม เข้าไป อย่างโน้นอย่างนี้อะไรนี้

มันเป็นการรู้ตัวที่จะทำให้งานของเราดีขึ้น สมบูรณ์ขึ้น ไม่ขาด ไม่แหง ไม่บกพร่อง อะไรๆ จะดี เจริญ
มันเป็นความเจริญของธรรมดา ธรรมชาติ งานของเราอย่างที่เรามีนี่ เป็นกิจกรรมนะ งานแต่หู้ สถิติสูงสุด ก็กิโล
๕๐๐ กิโล วันละ ๕๐๐ กิโล ก็ถั่ว ๕ กระสอบ กระสอบละ ๑๐๐ กิโล บดกันเครื่องฟัง ทำกัน ... ลุย ทำแต่หู้ส่ง

เพราะความต้องการของตลาดที่งานพอดี อย่างนี้เป็นต้นนะ

ก็ดีนะ อาตมาก็พยายามส่งเสริมนะ ทำแต่หู้ เต้าเจี้ยว ทำซีอิ้ว ทำอะไรพวกนี้ ก็ พวกเราก็ต้องรู้ว่า เราเปิด
การผลิต เปิดร้านค้า เปิดอะไรอีก เป็นงานกิจกรรม ที่จะสัมมาอาชีพรองรับพวกเรา ต่อไปจะมี

ผู้ที่เขาไปทำส่วนตัว นี่เราทำส่วนกลางให้เป็นแบบอย่างเป็นหลักไว้ เราก็จะทำตามวิธีการของเราเนี่ย แล้วมันจะมีวิธีการต่อไปเรื่อยๆ นะ ทางศรัทธา ศรัทธาเนี่ยเป็นลูกน้องของพวกเราได้ออกไปอย่างสำคัญ เลยนะ การเกษตร การผลิต การค้า เดียวนี้เอาตมาว่า เรื่องเห็ดนี้ ปฐมอโศกจะสู้ศรัทธาไม่ได้แล้วนะ เห็ดนี้ เรื่องปุ๋ยนั่น แพ้ไปราบแล้ว เรื่องปุ๋ยนั่นแพ้ศรัทธาไปแล้ว กสิกรรมเขาก็มาก เดียวนี้ทางโน้น ก็ทำเป็นเล่น ไปนะ แม้แต่แซมพูเดียวนี้ก็เออะไม่เล่นศรัทธา ศรัทธารู้สึกว่าเขาไปเอามาเนี่ย พลังการผลิต หรือพลัง การสร้างสรรค์นี่ จะเป็นหลักเป็นฐานมันคงหรือว่าแข็งแรง

เพราะฉะนั้น ปฐมอโศกนี่พลังรวม มันน้อย เพราะมันคนต่างถิ่นมาอยู่ร่วมกัน มันก็เลยเข้ากันไม่สนิท อันนี้เอาตมาอยู่ลึกๆ อีกทั้งสัญชาตญาณของสัตว์โลก มันเป็นจริงเหมือนกัน สรูปก็คือ กิเลสมันแหละ กิเลสในตัวมนุษย์เนี่ย มันติดผิด ติดพันธุ้ ติดเผ่า ติดคอก ติดของกู หมูกู พวกกู มันจะกินลึกเข้าไป จนกระทั่งถึง ทั่วถึงฐานเชื้อชาติ แค่นี้ไทยด้วยกันนี่ คุณคิดดู แต่ที่ศรัทธาอโศกนะ อย่างน้อยที่สุด มันก็เป็นพวก อีสานด้วยกัน มันไม่ค่อยรวมเหมือนกับปฐม ปฐมนี้มีหมดเลยนี่ อีสาน ใต้ เหนือ ออก ตก ภาคกลาง รวมหมดเลย มีแจ็ก มีแขก มีเขมร ใช้ มาเลเซียด้วย รวมอยู่ในปฐมอโศกนี่ มันจริงใช่ไหม เพราะฉะนั้น มันจึงไม่ค่อยสนิทกัน นี่เราเราต้องยอมรับความจริงว่า มันมีจริงๆ นะ แต่เราต้องไม่ยอมแพ้ ไม่ยอมแพ้ เราจะทำได้ ให้สนิท ให้เป็นปึกไม่ต้องปึกแผ่นหรืออก ให้เป็นปึก ให้เป็นปึกให้ได้นะ ให้เป็นปึก เราต้อง ตีแตก สิ่งที่ยึดเกาะติด หรืออุปาทาน มันยึดมันติดอะไรอยู่ ตีตัวมันให้แตก สิ่งเลวตีแตก สิ่งดีต้องรวม ให้แน่น นี่เป็นกรรมกริยาเท่านั้นเอง ต้องทำ

คำว่าแน่นนี่ก็แน่นโดยลึกๆ เรามีสัจจะที่เราเรียนแล้ว ปรมัตถสัจจะ เราจะเข้าใจว่า สมมุติสัจจะ เราจะต้องใช้เป็นฐานอาศัย สมมุติสัจจะอย่างนี้ ถือว่ากุศล ถือว่าดี ถือว่าควร สมมุติสัจจะอย่างนี้ ส่วนปรมัตถสัจจะ สัจจะในๆ เราก็จะมีลูกซ้อน ของพุทธนี่ มันมีสัจจะ ๒ ส่วน สมมุติสัจจะกับปรมัตถสัจจะ ปรมัตถสัจจะลูกซ้อนนั่น ก็คือ สมมุติสัจจะแน่น รวมให้แน่น เอาให้แน่นได้จริงๆ ได้ทั้ง ๒ ส่วน สัจจะ ๒ ส่วนสมมุติสัจจะ ปรมัตถสัจจะ ก็ต้องรู้เท่าทันว่าแน่น แล้วก็ต้องหัดวาง เข้าใจสมมุติสัจจะให้ชัดเจน ว่าคือสมมุติที่เราทำอย่างนี้ แต่ใจเรากลึกลงๆ เราก็จะต้อง ทำให้ได้ เราต้องรู้ความจริงให้ได้ว่า เราทำอันนี้ให้ได้คุณภาพอันนี้ แต่อันนี้อย่างหลงไหลได้ปลื้มนะว่า ไม่ใช่เรา ไม่ใช่ของเราเนาะ ปรมัตถสัจจะก็ต้องเข้าใจ ก็ต้องฝึก

ฝึกซ้อนอย่างนี้จริงๆ ได้สัจจะทั้ง ๒ ส่วนสมมุติ

เพราะฉะนั้น คนของพุทธนี่ ปฏิบัติธรรมแล้วจึงเจริญทั้ง ๒ ด้าน เจริญทั้งสมมุติสัจจะ สัจจะสมมุติทั้ง ๒ สัจจะไม่ได้แหง หมายความว่าสัจจะนั่นคือของไม่จริง จริงทั้ง ๒ อย่าง พระอรหันต์เจ้า ทำปรมัตถสัจจะ ได้สมมุติสุดเป็นเอง เป็นตถตา เป็นอัตโนมัตติแล้ว ท่านก็เลยเป็นแล้วเป็นเลย เพราะว่า ปรมัตถสัจจะ เมื่อจบแล้ว เป็นกตญาณเสร็จกิจแล้ว ถอนอาสวะแล้ว มันไม่ต้องทำอีก ไม่ต้องฝึกอีก พระอรหันต์เจ้า ฝึกแต่สมมุติสัจจะ เพราะฉะนั้น พระอรหันต์เจ้าก็คือ คนโลกๆ เพราะท่านจะอยู่กับสมมุติสัจจะ ท่านจะ จะประเมิน ประมาณ ความควร

ความไม่ควรถูก แล้วท่านจะรู้ตัวท่านว่า ท่านทนไหวไหม หรือทนไม่ไหว อันนี้ท่าน ไม่มีปัญหา ท่านจะรู้ ท่านชื่อสัตย์
ท่านไม่แกล้ง ท่านไม่มีอัตตามานะ แม้แต่ตัวเอง ทนไม่ได้ ก็ทำแอ็คชั่น ตัวเองทชุดไปตั้งเท่าไรๆ แล้วก็ไม่รู้
ใช้อย่างนี้พระอรหันต์ต้องเข้าใจ เข้าใจอัตตัญญา ตัวเอง ว่าอันนี้อนุโลมไม่ไหวหรือ เราทำไม่ได้
แล้วท่านก็ไม่ต้องเสียหน้าเสียตา เพราะท่าน ไม่มีหน้า จะแตกแล้ว พระอรหันต์ท่านไม่หน้าแตกหรือ
ท่านไม่มีมานะ ท่านไม่มีอัตตา แต่คนโลกๆ มีกิเลส ใช้อย่างนี้ ไม่ได้หรือ แอ็คชั่นต่างๆ ที่ฝันจะตาย
เดี่ยวเองก็เสียทำด้วย กิเลสก็จะมากขึ้น ระวังก็แล้วกัน กลัวหน้าแตก ก็คืออัตตามานะเราดี ๆ นั่นเอง เพราะฉะนั้น
พยายามอย่าไปคิดถึงหน้าแตก หน้าแตกอะไร มากนัก แล้วเราก็ต้องรู้ว่า เราจะต้องอดทน เราจะต้องฝึกฝน
มันเกินฐาน เกินฐานนะก็เราก็ไม่เอา ถ้าเราสามารถ ที่จะฝึกได้ ก็ต้องพยายามเอาให้มีความอดทน
ไม่ต้องไปรักหน้ารักตา จนเกินการ ทำอันนี้ เพื่ออด ไม่เอา ทำอันนี้เพื่อที่จะฝึกฝน ไม่ใช่ทำเพื่ออด
อย่างนี้ต้องรู้วัยที่ลึกซึ้ง ละเอียด แล้วก็ต้อง พยายาม กระทำนะ ทำให้มัน มันเกิดขึ้น สุดท้ายแล้ว ถ้าเมื่อเข้าใจทั้ง
๒ ด้าน สัจจะทั้ง ๒ ด้านแล้ว คน หรือว่ามนุษย์ ที่เรียนรู้ตามหลักการของพระพุทธเจ้าแล้ว
จึงเป็นคนที่สร้างสรรก็ได้ สัมพันธ์ก็ดี จิตกิเลส ก็ล้าง ก็ละ ก็ปลด ก็ปล่อยได้ แข็งแรงจริงนะ เพราะฉะนั้น
จะอยู่ในสังคม ก็เป็นสังคมที่สัมพันธ์ สร้างสรร มีกิจกรรม กิจกรรมอะไรก็รู้ แล้วก็ขยันหมั่นเพียร รู้ประโยชน์
รู้คุณค่า กระทำได้ เป็นปึก เป็นแผ่นดินนะ
เพราะฉะนั้น เมื่อไม่มีขี้เกียจ เมื่อไม่มีการติดขัดอะไรมาก การรวม การสัมพันธ์ที่จะร่วมมือ ร่วมแรงอะไรกัน
คล่องแคล่ว เร็วไว แล้วก็จะมีพลังงาน รั้งสรรคเยอะ พร้อมกันนั้นปัญหา ความเคลียดฉลาด ในการที่จะทำอะไรๆ
แค่นั้น ที่จะให้เกิดการผลิต การสร้างสรรค์ ก่อประโยชน์ มันก็จะสมบูรณ์แบบ ไปหมดนะ อาตมาเห็นพวกเรานี้
ค่อยๆ เกิด แม้แต่กิจกรรมก็ค่อยๆ มีกิจกรรมที่เข้าใจเพิ่มขึ้น และพวกเรา ก็คง จะรู้ตัวว่า เออ
เราเองเราก็ยังไม่เข้าใจดี เราก็เลยต้องต้านอยู่บ้าง ไม่ผลักดันตัวเองบ้าง เพราะเรา เข้าใจ อย่างหนึ่ง
พออาตมาพูดเข้าใจเพิ่มขึ้น มันก็จะอีกอย่างหนึ่ง
เพราะฉะนั้น พวกเราก็จะมีกิจกรรมนี้แข็งแรง เป็นอิตตาหิ อัตตโน นาโต ฟังตน จนกระทั่งพวกเรานี้ กิน อยู่
หลับนอน เราก็เรียน พอเรียนแล้ว เราก็ลด ก็ละ เมื่อลดละได้แล้วจริงๆ เรามีสันโดษ มีอภิจจะ มีมกน้อย มีสันโดษ
มีปิวิเวกะ มีจุดสงบของจิตอาศัยแล้ว น้อยแค่นี้ เราก็สันโดษ น้อยเท่านี้ เราก็พอ เราไม่ต้องเพิ่ม ก็ได้ กินวันละมือ
ทำงานไป อย่างอาตมานี้ ขอยืนยันกับคุณเลยนะ อาตมา กิน จะกินมันวันละมือนี้ ไปจนตาย แล้วก็ทำงาน
จะหนักกว่านี้ หรือจะน้อยกว่านี้ก็ได้แล้ว แต่ อาตมาจะทำอย่างนี้ไปจนตาย นี่อาตมาว่า อาตมา กินพอแล้ว
สันโดษแล้ว วันละมือ ที่นั่งแห่งเดียวนี้นะ อาตมาว่าอาตมาไม่จำเป็น จะต้อง มากกว่านี้เลยจริงๆ มันอยู่ตัวจริงๆ
แล้วอาตมานี้ ขอบุคคลอย่างกล้าหาญ ชาญชัยได้เลย เรียกว่า พุดกันอย่าง อาสภิวาจา การกล่าวอย่างกล้า
อาสภิวาจา นี้ แปลงบันลือสีหนาท ด้วยความกล้ากล้า ถ้าเผื่อว่า ยังไม่กล้ากล้า เขาก็เรียกว่าบังอาจ

บังอาจกล่าว ยังไม่แกลั้วกล้า ก็เรียกว่าบังอาจกล่าว ถ้าเผื่อว่า แกลั้วกล้า ก็เรียกว่า อาสภิวาจา นี้ นะ
กล่าวเหมือนกับการขูดอ้าง เหมือนกับการขูดอ้าง แต่อาตมาคิดว่า จิตใจที่อาตมาพูดนี้
ไม่ได้มีตัวขูดอ้างอะไรหรอก พวกคุณก็รู้อยู่ สิ่งนี้ เพื่อย้ำให้ความมั่นใจ แน่ใจ เสื้อผ้า หน้าแพรว อาตมาก็ไม่มีปัญหา
นี่เขาให้มาแต่งขาว ก็แต่งมันไปอย่างนี้ จะให้แต่งขาวนี้ ไปตลอดตาย ถ้ามันจำเป็น ที่จะต้องอย่างนี้ ก็เอาเลย
สุดท้ายเราจะต้องมายึดเอาขาวเสียแล้ว จะต้องมาใช้ขาวเสียแล้ว เพราะว่ามันแวรมันกรรม มันจะต้อง อย่างนี้
เข้าขาวก็ขาว แต่ถ้าเผื่อว่าไม่ขาว แล้วก็กลับไปนั่งสีน้ำตาลนี้ได้ ก็นั่งน้ำตาลนะ หนักเข้าจริงๆ
มันไม่ได้นั่งน้ำตาลแล้ว มันก็ต้องครองขาวคลุมอีกก็เอา หรือมันไม่ต้องครองขาวคลุม ก็คืออาตมาพูดนี้
ก็หมายความว่า ถ้าแม้จริงๆ เลยนะ เราจะแพ้คดีนะ แพ้คดีก็ไม่มีปัญหา ใครต้องติดคุก ก็ติดไป อาตมาเป็นต้น
เพราะอาตมานี้ เจอเข้าไปตั้ง ๓๐ รายการอยู่นะ ติดมันก็ติดไป ใครอยู่ข้างนอก ชุดนี้อยู่ได้แล้ว ไม่ผิด
ไม่ได้ไปลอกเลียนใคร จับอีกไม่ได้

.. ฯลฯ

เราก็เป็นไป แต่ถึงอย่างไรก็ตามเราได้แล้ว ใช้นี้เป็นเรื่องของพิธีกรรม นั่นเป็นเรื่องของกรรม พิธีกรรม ที่เราจะจัดรูป
จัดอะไรต่ออะไร มันก็เป็นเรื่องของการประกอบรูป ประกอบแบบ ประกอบพฤติกรรม อะไรต่างๆ นี้
มันก็จะได้จะเป็นอย่างนี้อยู่ในมนุษย์
ที่นี้อาตมาเมื่อที่พูดถึงเรื่องกิจกรรมนี้ นะ อยากจะให้พวกเราได้ว่ามันเป็นเรื่องชีวิตของมนุษย์ทั้งหมด ทำไม
อาตมาด้วย สงฆ์ด้วย พระสมณะนี้ด้วย จึงต้องลงไปคลุกคลี ก็เพราะพวกเรา ยังไม่มากพอ และ เราจะต้องเป็น
ใช้แรงงานร่วมด้วย ช่วยด้วย บางอันอะไร ที่มันยังไม่ถึงขั้นผิดวินัยจริงๆ เลยทีเดียว เราก็ หรือแม้แต่ล่อแหลมวินัย
เรามาอย่างนี้ ต้องอนุโลม อย่างการคำ หรือการกสิกรรม ไปปลูกไปอะไร อย่างนี้ เป็นต้น มันก็ล่อแหลม
วินัยมีห้ามอยู่บ้างเหมือนกัน มีอยู่ ๒-๓ อย่างที่สมณะท่านห้ามอยู่

๑. การคำ

๒. เรื่องพืชพันธุ์ธัญญาหาร ที่จะต้องไปเด็ด ไปปัก ไปอะไรนี้ มันก็ ท่านให้อาชีพทางด้านนี้ให้ฆราวาสไป การคำ
การกสิกรรม

๓. การรักษาพยาบาลนี้ ท่านก็ห้าม สมณะไปรักษาพยาบาลอะไรไม่ได้หรอก แต่พวกเราพยาบาล พวกเรา
ก็ไม่ค่อยเก่ง ไม่ค่อยมีความรู้เท่าไร ละลาบละลั้วไม่ค่อยได้หรอก พยาบาลนี้ ยิ่งเป็นหมอะไรนี้ พวกเรา
ก็ยังไม่ค่อยเก่ง ยังไม่มีหมจริงๆ มาบวชเลย เพราะฉะนั้น ก็เลยไม่ได้ไปช่วยอะไรนักหนาหรอก จะไปทำ แผลมๆ
แผลมๆ ไม่ได้หรอก เรื่องการรักษาพยาบาลนี้ จะต้องยิ่งสำคัญ ต้องมีความรู้ ความสำคัญจริงๆ เข้าไป
เพราะมันเกี่ยวกับชีวิต เป็นเล่นๆ ไม่ได้ อย่างการคำ อย่างกสิกรรมนี้ไม่เท่าไร ชีวิตพืช ก็ไม่ค่อย เท่าไร
ไม่เหมือนชีวิตคน รักษาที่มัน เพราะฉะนั้น พวกเราก็ถึงสมณะเองไม่มี พยาบาลจริงๆ ก็ยังไม่มาบวช

ดูเหมือนยังไม่มีพยาบาลเลยสักคน

ยังไม่มีหมอ ยังไม่มีพยาบาล นักศึกษาแพทย์ หา อะไรนะ บอกว่ายังไง กิจการขนม เออ นั่นแหละเขาก็ดู มันก็จริงเหมือนกันละนะ นักบวชไปปรุง ขนาดไปปรุงขนมอะไรอย่างนี้ละนะ ไปทำกับข้าว ไปทำอะไร อย่างนี้ละนะ มันก็เกินไป นะ เพราะมันปรุงแต่งมากไป ก็ดู เราก็ต้องรู้ว่ามันเกี่ยวมันข้อง เขาดูแล้ว โดยสามัญสำนึก เขาก็รู้ แหม

น่าจะสักๆ ไปทำดีกว่า มันดูแล้วมัน มัน มันก็ชัดๆ หู ชัดๆ ตา ชัดๆ ความรู้สึกอยู่ ก็จริง

เพราะฉะนั้นถ้าเผื่อว่าเรา อย่านไปคลุกคลีหรือว่าอย่ามันมากนัก ถ้าอย่างผู้หญิงเขาเนี่ยะ อย่าง มันก็ยังดู ผู้หญิงเขาไปทำ มันก็ยังพอ พอ ใช้นั้นนะเป็นลิกขมาต แต่อย่างสมณะนี่ไม่น่าจะลงไปทำขนมหรอกนะ มัน เออ

ทำแคปรุง เป็นเต้าหู้มันก็ชิ้นหนึ่ง มันระดับ ผลผลิตขั้นต่ำ ใ้ไปเป็นขนมนี้ มันผลผลิตขั้นปรุงแล้ว ก็ชิ้น มันก็มีขีดขั้นอยู่ ถ้าเผื่อว่าเราจะเอียดลออกเข้าใจละนะ เราก็รู้ขั้นตอนบ้างว่า มันไม่สมควร ขนาดนั้น ขนาดนี้

มันมากไป เราก็อย่าไปละลาบละล้วงน่ะ

เพราะฉะนั้นการงานนี้แหละ เราจะต้องรู้ที่อยู่อะไรสมควรไม่สมควรแค่ไหน อนุโลม ปฏิโลมแค่ไหน เรามีความจำเป็น ขนาดใด เพราะมันมีความจำเป็นที่ว่ามันยังไม่มีพอ สมณะเราต้องขึ้นบางที่ไปลงนาลงทำพิธีพันธุ บางที่เราจะต้องไปช่วยอะไรบ้างแรกๆ แม้แต่อาตมายังต้องไป ดูชี นำพากัน จูงนำกัน เพื่อที่จะได้มีพลัง อาตมาก็ต้องลงไปลุย กลบฟง กลบฟางด้วยอะไรต่ออะไรด้วย แต่ก่อนนี่ชนฟาง กลบอะไร อาตมาก็ต้องลงไปลุยด้วยอะไรด้วย ต้องทำ แต่ในขีดในขั้นหนึ่ง พอมีแรงมีเข้าใจกันแล้ว พวกเราไปแล้ว พอสมควร อาตมาก็ไม่ได้ไปทำอะไรอย่างนี้ เราก็ต้องเข้าใจว่า มีความจำเป็น ที่เราจะต้อง ไปร่วมไม้ ร่วมมือขนาดนั้นขนาดนี้

ถ้าเห็นว่ามันพอเป็นไปได้แล้ว ฆราวาสเราก็มากพอ หรือว่าสำนึก ของฆราวาส ของเราเข้าใจกันแล้วว่า

อันนี้ไม่ต้องให้สมณะ หรือไม่ต้องให้ถึงขั้นนักบวชทำได้ เราทำแทนได้ ท่านไปเถอะ เรายุ้จักสำนึก รู้จักขั้นตอน

แล้วก็รับกันได้เพียงพอ ทดแทนกันได้เพียงพอแล้ว มันก็จะเป็น ไปจริง ขึ้นมาเรื่อยๆ สอดคล้องการงาน

มันก็จะเป็นส่วนเป็นส่วน สมณะก็อยู่ในฐานะของสมณะ มีหลัก มีเกณฑ์ มีหลัก มีวินัย มีศีล

มีอะไรซึ่งดูแล้วมันไม่ต้องไปละลาบละล้วงกันเลย ก็ดีนะ ตอนนั้นพวกเรานี้ อยู่ในระหว่างก่อ อยู่ในระหว่างตั้งตัว ในระหว่างแรกเริ่มนี้ มันก็เลยมีอะไรที่ปนๆ เปๆ สมณะก็ต้องรู้ตัว ฆราวาส ก็ต้องรู้ด้วยว่า อันนี้ในโลกเท่านั้นนะ ถ้าเป็นไปได้เลยจะงามกว่านี้ ก็ไม่ต้องให้สมณะ ลงไปลุย ร่วมด้วยอันนี้ จุดสำคัญมีอะไรบ้างอาตมากับออกแล้วนะ

งานพวกนี้ ฆราวาสต้องรับเอง รับผิดชอบให้ได้ จนกระทั่ง สุดท้ายสมณะ หรือนักบวชในระดับนั้น

ระดับนี้ไม่ต้องไปเกี่ยวแล้ว ก็ไม่เป็นไรนะ สมณะไปทำ ลงมือไปทำกสิกรรม มันไม่ได้เต็มที่หรอก

ถ้าไม่ไปทำเลยได้ก็ดี ได้แต่บอก อบรม ร่วมปรึกษาหารือเท่านั้น ก็ถือว่าดีแล้ว พระพุทธเจ้าท่านสอน ในคำสอน ในพระไตรปิฎก สอนในการค้า การขาย สอนในการ ทำนบสอนนะ ท่านบรยายนะ ไม่ใช่ไม่บรยายนะ ในการค้า

ท่านก็สอนนะ เรื่องกสิกรรมท่านก็สอน เรื่องซึ่งงาน มันไม่มากเหมือนสมัยนี้ สมัยนี้อาชีพมันเยอะ เพราะฉะนั้น งานคอมพิวเตอร์ ท่านก็สอน ไม่ได้แน่ พระพุทธเจ้า เพราะว่ามันยังไม่มีในสมัยนั้น หรืองานอะไรหลายอย่าง ท่านก็ไม่สอนแน่ แต่ท่านสอน การก่อสร้าง การโน้มน การนี้ ก็สอน ไม่ใช่ท่านไม่สอน มีในพระไตรปิฎก

แต่เราอ่านไม่ละเอียด อ่านไม่หมด อ่านหมดจะเจอนะ ท่านก็บรรยาย ท่านก็สอนนะ เพราะฉะนั้น ในระดับแค่การสอนไม่เป็นไรหรอก ที่นี้ถ้ามันจำเป็นต้องอนุโลม ต้องไปลงมือด้วย ต้องไป นำด้วย อย่างที่ว่านี่ แม้แต่อาตมาก็ลงไปช่วยนำอะไรบางอย่าง แต่อาตมาคงไม่ไปนำทำขนมแน่ อาตมา เคยทำขนมนะ อาตมานี้ แม่พาเคยทำขนม นั่งขายไป ปักผ้าเช็ดหน้าไป นั่งขายขนมหวานมีหมดแหละ ขนมห่อแฉก ไข่ สังขยา ขนมชั้น ขนมอะไรทำ ทำขายกลางคืน พอกกลางคืนก็เอาขนมออกมาตั้ง หน้าร้าน เป็นแผงลอย หน้าร้านนี้ ขายแล้ว กลางวันก็ทำอื่นขายอื่น กลางคืนก็ทำนี้ แม่พาทำ ขยัน อาตมาเคยขาย เคยทำนะ แต่ก็ไม่เก่งหรอก มันเด็ก อาตมาก็ได้ไปร่วมไม้ร่วมมือ ลงไปรุ่งด้วย จริงๆ ก็ไม่เก่งเท่าไรหรอก แต่ทำได้นะ หรือจะสมัยอาตมาอายุ ๙ ขวบไปอยู่กับที่เขาให้ไปอยู่ อาตมาเรียกเขาพ่อใหญ่ แม่ใหญ่เนาะ ทำ ทำขนม ทำอะไรต่ออะไรขาย ทำถั่วแปบ ต้องมานั่งไม่ ไม่แบ่ง ต้องมานั่งปั้นแบ่ง ลวกแบ่งมา ต้องมานั่งปั้น เขาไม่ให้ปั้น ที่เดียวหรอก เราปั้นยังไม่เก่ง มันเด็ก แต่ก็พอรู้เนะ ปั้น ปั้นตัวรูป ตัวขนมถั่วแปบ ปั้นเป็นตัว เราปั้น มันไม่ค่อยงามหรอก มันเด็ก มือมันยังไม่ค่อยเก่ง เขาก็ไม่ให้ปั้นเท่าไร แต่ก็รู้ปั้น ก็ปั้นบ้าง อะไร อย่างนี้เป็นต้น มาเดี๋ยวนี้ก็ทำไม่ได้แล้วละ มันเร็วแล้ว มันลืมห้วนนะ ก็เคยทำบ้างนะ ทำโน่นทำนี่ อะไรก็เคยทำ แต่อาตมาก็ไม่ไปทำหรอก จะให้อาตมาไปช่วยทำขนม

พวกเราทำก็ทำกันไป

เพราะฉะนั้นสมณะใดที่ไปมันมันหรือยังงี้ ให้เขาทำกันเถอะ แรงงานไม่พอหรือยังงี้ ไม่พอก็เอาพอสมควร ถ้าแรงงานพอแล้วก็ไม่ต้อง อย่งไปทำเต้าหู้มันก็ไกล มันไม่ถึงชั้นขนาดผลิต ด้านปรุง มันทำต้นรากผลิต เต้าหู้ไม่เท่าไร มันเป็นเครื่องกลไกชั้นหนึ่ง แต่ถ้าเผื่อว่าพอแล้ว ก็ไม่ต้องไปลงลุยกับเต้าหู้ มีคนงาน ฆราวาสรับมือไปเต็มแล้ว มีคนทำเต็มมือแล้วก็ไม่ต้อง แต่ตอนนี้สมณทูตเทศ ก็ยังไม่คุ้มหนัก ในเรื่องเต้าเจี้ยว อะไรอย่างนี้ ซื่อๆอย่างนี้ ก็ต้องทำก่อน ต่อไปผู้เป็นฆราวาสรับมือได้แล้ว ไม่ต้องถึงชั้นสมณทูตเทศ ต้องไปลง ก็ไม่เป็นไร หรือสิกขมาตาก็ไม่ต้องไปลง แต่ตอนนี้สิกขมาต หรือสมณทูตเทศนี้ ถือว่าเขาลุยก่อนเถอะ ชั้นสมณะ ก็ช่วยเสริม แต่ถ้าเผื่อว่าทางโน้นเต็มมือแล้ว มีผู้รับเต็มตัว มีบุคคลเต็มแรงแล้ว ทางนี้ถอนตัว มาได้ก็มาขึ้นมา ค่อยๆ ผลิตเปลี่ยนกันไป งานใดที่มันดูแลแหลม ในการที่มองแล้วก็พึงโทษได้ โลกวัชระ

ฆราวาสเขาก็พอมีปัญญาเหมือนกัน มีปฏิภาณเหมือนกัน เขารู้เหมือนกันว่า อย่างนี้ไม่สมควร เขาก็จะรู้ แม้จะรู้ไม่ลึกอะไรนักก็เถอะ เขาก็จะเข้าใจ เราก็คงจะต้องรู้ด้วยว่า มันสมควรไม่สมควรแค่ไหน ก็กิจการเรา จะมีมากขึ้น ตอนนี้

เพราะฉะนั้น บางอันก็อย่าพึ่งขยาย ถ้าขยายมากไปแรงงานเราไม่พอแล้ว ไปกันใหญ่เนะ จะเห็นได้ว่า

กิจการของเรา แต่ละงานแต่ละงานนี้ มันดูเจริญทั้งนั้นแหละ งานการค้า คำเราก็ไม่มีอะไรมากหรอก ตอนนั้นก็ค้าอะไรก็แล้วแต่ ตอนที่ศิริระอศอก ปั่นน้ำมัน แล้วจะมีการขายของ เป็นตลาดย่อยๆ ที่ปั่นน้ำมัน คือของเขามีมาขายของ ของๆ เราเองด้วย เป็นต้นหมากรากไม้ เป็นผลไม้ เป็นโน่นเป็นนี่ เป็นตลาดย่อยๆ ขึ้นมา จะมีขายของแม้ข้างในจะมีร้านเหมือนกับร้านศาลาค้า ร้านร่วมใจของเขา ร้านน้ำใจของเขาอยู่แล้ว ขายได้วันหนึ่ง ไม่ใช่น้อยๆ

นะ นั่นนะ แล้วเขาก็ค่อยๆ กอบก่อกันขึ้นมาเรื่อยๆ นี่ตอนนี้ ก็มีโรงสี โรงสี เสร็จแล้ว ตอนนี้

ยังเหลือแต่จะลงเครื่อง อีกหน่อยก็จะผลิตอะไรขึ้นมา โรงสีเราก็ตลาด ไม่ต้องห่วงเลย อย่างนี้เป็นต้น เราจะเห็นได้ว่า กิจการน้ำมัน ก็ โถมง่าย กับน้ำมันมีอะไร ลงทุนไป ก็เป็นแต่เพียง เติม เติมหมดก็ส่งเขามาเติม

ก็หา หาเงิน ที่จริงหาเงินน้ำมันนี้ ไม่ใช่อะไร เราก็ได้ทุนแรง เพราะว่า เรายังต้อง ใช้ น้ำมันเหมือนกันนะ

เราก็เลยทุนในตัว แล้วก็เราใช้อะไรต่ออะไร ก็เป็นแหล่ง เป็นอะไรต่ออะไรไป เป็นตลาด หรือจะเกษตรนี่

หรือผลิตอะไรก็แล้วแต่ ผลิตสมุนไพร ทางด้านโน่น ได้ทุนสมุนไพรมา ที่ศิริระฯ จากที่เขาช่วยมา

แล้วเราก็เอามาทำ ก็จะต้องเป็นหลักเป็นฐานขึ้นมา มากกว่าเรา เป็นตัวผลิตพืชสมุนไพร ขึ้นมา

ให้มันจริงจังกว่าการ เราก็ทำเหมือนกัน ของเขามีป่า ที่นั่นนะมีป่า ที่จะมีสมุนไพรได้ก่อน ที่เรานี้ มันป่าสร้างเอง

เพราะฉะนั้น พืชสมุนไพรก็น้อย แต่กระนั้นก็ดี เราก็ต้องทำ เหมือนกัน นี่เราจะไปปลูกพืช ที่มันเป็นป่าอยู่เก่า

ก็คือที่ตราด ๕๐๐ ไร่ ประมาณนั้น ที่ตราด นี่เราก็จะไปกันอีก วันที่เท่าไร ๒๗ เด็กก็จะ ไปกัน ไปช่วยปลูก

เอาอะไรไปปลูกกัน

กิจการต่างๆ พวกนี้ เราจะมีผลิต เราจะเป็นตัวผู้ผลิตเองให้ได้ ถ้าเราผลิตเองได้ มี แหม ผลผลิตที่เป็น

ของพวกเราเอง ในเครือข่าย งานค้าก็ดี งานผลิตที่เป็นร้านขายก็ดี เป็นร้านปรุงอย่างอาหารอย่างนี้ เป็นต้น

เรามีผลผลิต จากของเราเองไป

๑. เป็นของธรรมชาติไม่มีมลพิษ

๒. ผลผลิตของพวกเราเองขายกันได้ถูก เพราะว่าเราถูก เราก็ขายได้แล้ว เราอยู่ได้แล้ว เป็นต้น ต้นทุน ก็ถูกไปอีก

ผลิตออกไปนี้ โอ้โฮ เราจะเป็นประโยชน์ต่อสังคม คือเราก็ลดราคา หรือว่าเราก็ขายถูกลงไป ให้แก่ประชาชน

ได้รับของถูก ของดี ประโยชน์ก็ดีแต่ประชาชนมนุษยชาติ เป็นการเสียสละอย่างหนึ่ง ถ้าเราคิด สังคมทุนนิยม

เขาจะซูดจะรีด ของปลอม ของแปลง ของมอมเมา ของมีพิษอะไรขึ้นไป มันทำ ทารุณกรรมมนุษยชาติ มันเป็นบาป

เราก็แนะนำบุญ เราก็ทำสิ่งที่บุญ ของให้ดี ให้มีคุณค่า ราคาให้ถูก เกื้อกูลกัน อย่าไปซูด ไปรีดกัน บอกแล้ว

ทฤษฎีกำไรขาดทุนของอารยชน ถ้าไปซูดไปรีดกัน มันก็ไม่ดี มันยิ่งลดเท่าไร มันยิ่งเป็นบุญ เป็นกุศลแก่กันและกัน

พฤติกรรมอย่างนี้แหละ ของสังคมมนุษยชาติ ที่เข้าใจสัจจะ ที่ถูกต้อง อย่างนี้แล้วก็จริงใจ ที่จะทำให้ได้

ถ้าแม้ที่สุดเป็นสังคมที่ อายว่าแต่ขายถูกเลย แจกฟรีกันได้ จะไปมีอะไร ก็มาแบ่งกันกิน มีอะไรก็มาแจกกันกิน

ข้างในเรานี้ ให้มีอย่างนี้เลย มีผลผลิต อะไรๆ เราก็แบ่งกันกิน คนนี้ทอผ้า คนนั้นสานตะกร้า คนนี้ทำไถโน่นไถนี้ก็มี

คนไหนขาดอะไร ก็แบ่งแจกกัน อะไรต่ออะไร ของจำเป็นสำคัญอะไร ก็ใช้ของเรา ในหมู่พวกเรา นี่ซึ่งมันก็เป็นแล้ว
เรามีสหกรข้างใน เบิกใช้ เบิกสอย แม้บางอย่างบางอันต้องซื้อ เราก็ยังซื้อมาได้ แบ่งแจกกันได้ ของที่สร้างเอง
ผลิตเอง แจกจ่ายกันได้ แลกกันได้อยู่แล้ว ข้างนอกเขาต้องขายบ้าง ต้องแลกเปลี่ยนคืนบ้าง อะไรบ้าง ก็เป็นจังหวะ
ที่จะสัมพันธ์ ออกไป แต่ถึง จะขาย จะแลกเปลี่ยนอะไรก็ได้แล้วแต่ เราก็จะเป็นไป เพื่อการแลกเปลี่ยน ที่จะเกื้อกูลให้
หรือ ทาน แจกจ่ายให้ได้มากที่สุด เท่าที่จะทำได้ ตามฐานะที่จะอยู่ได้ มันจะเป็นรูปรอย อย่างนี้ไปเลยกับสังคม
เราจะปลูกฝังอันนี้ให้จริงจัง แข็งแรง แล้วมันจะเป็นวัฒนธรรม เป็นวัฒนธรรม เป็นกิจกรรม เป็นพิธีกรรม
เป็นพฤติกรรม พฤติกรรมก็คือกาย วาจา ใจ ของคนนี่ อย่างจริงใจ แม้อะไรที่จะฝันอยู่เป็นขีดเกล้า เราก็จะรู้ว่า
เราขีดเกล้าอะไร เกลาอะไร หรือรังสรรค์อะไร การปฏิบัติกาย วาจา ใจนี้ รังสรรค์เหมือนคน ต้องทำเท่าที่
กายกรรมอย่างนี้ วชิกรรมอย่างนี้ ให้มันตรง ให้มันจริงอย่างนี้ บางอย่าง มันจะมีกิเลสฝืนอยู่
ก็ต้องทำให้มันตรงอย่างนี้ ให้ชำนาญ ให้เป็นจริง ให้เป็นตถตา ให้เป็นเช่นนี้เองเลย เป็นอัตโนมติ เราต้องรู้ เป้าหมาย
ของการเป็นชีวิต กายกรรม วชิกรรม มโนกรรม เราต้องการให้ดีอย่างไร ขีดเกล้าอย่างไร ปรับอย่างไร ปรุงอย่างไร
ปรับก็คือจัดเจียนอย่างไรบ้าง ปรุงก็คือเสริม เต็ม อย่งไรบ้าง ให้มันได้สัดส่วน ให้มันได้รูป ทั้งกาย วาจา ใจ
ลงตัวหมดเลย เป็นไปอย่างอัตโนมติ เป็นไปอย่างง่ายตาย เป็นไปอย่างเป็นเอง นี่คือความมุ่งหมาย ของแต่ละชีวิต
ที่จะต้องเป็นไปทุกชาติ ทำได้ก็จะชำนาญ ก็จะเป็นอย่างนี้ไปเรื่อยๆ โดยมีจุดสำคัญ ที่เรารู้ว่า เกิดมาเพื่อสร้างสรร
เสียดลละ เกื้อกูล ช่วยเหลือเพื่อพ่ายกัน มีชีวิตกันอยู่ อย่าง เป็นพี่ เป็นน้อง ไม่มีทุกข์ มีเรื่องเดือดร้อนอะไร
ก็ช่วยกันคลี่คลายแก้ไขอย่างฉลาด ไม่ใช่อย่างมอมเมา ไม่ใช่อย่าง ทำให้เกิดกิเลส ทำให้เกิดนิสัยเสีย ตกต่ำ ไม่ใช่
!
เพราะฉะนั้น แม้เราจะทำงานกับสังคม เราก็ปรารถนาดี เพราะฉะนั้นลูกค้าบางคน ที่ไม่น่าขายให้ เราจะไม่ขาย
เพราะถ้าขายให้เขาแล้ว เขากลายไปเป็นคนเลว ตกต่ำ เป็นคนเลวในสังคมขึ้นมา เช่น ยกตัวอย่าง ศาลาค้านี้
แต่ก่อนเราขายข้าวกล้อง พอขายข้าวกล้อง เสร็จแล้วก็มีคนมาซื้อข้าวกล้อง มาซื้อ ซื้อมากขึ้น มากขึ้นเรื่อย บอก
เฮ้อ เราขายข้าวกล้องขายดีเว้ย เราก็นี้กันว่า เราเป็นประโยชน์ หนักเข้า เราก็มารู้ว่า คนมาซื้อข้าวกล้องนั้นซื้อไป
เป็นไงข้าวกล้องได้ประโยชน์กินดีไหม ว่าอย่างนั้นนะ เขาก็บอกว่า ดีครับให้กำลังดีมากทีเดียว โอ้
เราก็ดีใจว่าเขาเห็นแล้ว เห็นคุณค่าของการกินข้าวกล้องแล้วได้กำลัง บอกว่าไก่อ่ผมนี้ ดีเก่งเลย เขาว่าอย่างนั้นนะ
โอ้โฮ เลี้ยงทุกตัวเลย มีกำลังดีมากเลย บอก อ้อ คุณไม่ได้ เค้าไปกินเอง เปล่า ผมไม่ได้กินข้าวกล้อง ผมเอาไปให้ไก่
เราเลยเลิกขายเลยคนนี่ หยุด คุณไม่ต้องซื้อ ซื้อมากก็ไม่เอา ไม่ให้ เพราะเขาไม่ได้ประโยชน์เลย เขาเอา
กลับไปก่ออบายมุข ไปเอาไก่ ไปตีกันอีก ไปเลี้ยงไก่ เป็นไก่ตีโน่นนั่นะ เอาข้าวไปเลี้ยงไก่
นี่ว่าคุณกินแล้วได้คุณค่าได้ประโยชน์ จากข้าวกล้องเรา ที่ไหนได้ ซื้อ ถูกดีครับบอก แหม ผมเลี้ยงไก่ผม
กำลังก็ดีด้วย ถูกดีด้วย เขาก็เลย มาซื้อใหญ่เลย เราก็เลยบอก ไม่ขายแล้วข้าวกล้อง ไม่ขายให้คุณแล้ว ทั้งๆ

ที่เราขายของได้มากด้วย อย่างนี้เป็นต้น เหมือนทาน ทำทานเหมือนกัน ทานแต่เขาเองเขาได้ ก็เขาได้รับขาย
ซื้อราคาถูกเขาก็ได้เหมือนกัน กับทาน อยู่แล้ว ในตัวส่วนหนึ่งใช่ไหม แต่เสร็จแล้ว เขาไม่ได้ประโยชน์
เขาไปทำอบายมุข อย่างนี้เป็นต้น เราไม่ขาย หยุต ไม่เอา นี่นัยซ้อนอย่างนี้ เราจะทำทาน หรือว่าเราจะทำประโยชน์
เราจะทำกิจกรรม การอะไรนี้ เราก็ต้อง เป็นไปเพื่อที่จะพัฒนาคน
เพราะฉะนั้น บางสิ่งบางอย่างเราสู้ได้ เราก็ไม่เอาแล้ว อันนี้เราไม่ทำ อันไหนที่เราสู้ไม่ได้ เราต้องยอม อนุโลม
อันนี้เราต้อง บางทีเราขายสินค้า บางอันนี้ เราสู้ อยู่ รู้ อยู่ว่า เราก็ต้องยอมขายอันนี้ เพื่อการอยู่รอด ของเราบ้าง
เราก็ขายไปบ้าง ที่จริงเราควรเลิกแล้ว แต่เราจำเป็นต้องขาย เช่นของพลาสติกเป็นต้น มันต้องมีอยู่บ้าง
ยังจะหยุดทีเดียวไม่ได้หรอก ขายพลาสติก สินค้าพลาสติกอย่างนี้เป็นต้น เราก็เลยจำยอม นัยละเอียดพวกนี้
อาตมาจะค่อยๆ อธิบายให้พวกเราฟัง ซ้อน ซ้อนไปเรื่อยๆ
เพราะฉะนั้นกิจกรรมกิจการอะไรต่ออะไรของเราเดี๋ยวนี้ สรุปแล้วก็คือพิสูจน์ได้เลยว่า ของดีและ ราคาถูก จริงใจ
เป็นไป ไม่ได้มีเล่ห์เหลี่ยมอะไรเลย เป็นไปเพื่อการอยู่ร่วมกันเป็นมนุษยชาติที่จะเกื้อกูลแก่กันและกัน
ไม่ใช่ว่าขายถูก เพื่อล่อให้คุณมาติดเรา แล้วทีหลังเราก็จะมีวิธีซุกซ่อน มีแอบแฝงเหมือนกับร้านค้า วิธีการ
ของทุนนิยมเขา ไม่ใช่ ไม่ใช่เลยเด็ดขาด จะเป็นเรื่องที่เราทำด้วยความเสียสละ สร้างสรรที่จริงใจ สร้างสรร
เสียสละที่จริงใจ เราจะเป็นคนอย่างนี้ให้ได้ เกิดกลุ่ม เกิดหมู่ เกิดความจริงของสังคม โตขึ้นๆ โตขึ้น คนอื่นเขา
เข้าใจจริงยิ่งขึ้นแล้ว เขาจะรู้ดี ที่ศรัทธาโคกนี้ สหกรณ์ถูกพวกที่ขายน้ำมันไปร้อง เพราะอะไร เขาบอกว่า
พวกนี้มันขายถูกนี้ มันเสียภาษาหรือเปล่า ว่าอย่างนั้นนะ มาเลย พวกสหกรณ์ก็เลยถูกพวกนั้นจี้ มา
แต่พวกเรานี้สหกรณ์ไม่เอาถ่าน เอ๊ย ขออภัยสรรพากร แหม พุดไปพุดมานี้ พญัญชนะของอาตมานี้ มันชักเลอะ
สัญญาอย่างหนึ่งนะ แต่ทำไมมันพญัญชนะออกมาอย่างหนึ่ง มันชักสัญญาไม่ค่อยเที่ยง เต็มทีแล้ว มันเยอะ
มันเยอะเรื่อง พุดไปพุดมากก็พุดเยอะ แล้วพุดมันก็เลยเลอะนะ
สรรพากรของเราที่ไม่มีปัญหา สรรพากรเกิดที่โน่นมีปัญหา แต่ สรรพากรของศรัทธาโคกเขาก็เข้าใจเรานะ
ก็เลยหาทางออกกัน ถ้าเป็นสหกรณ์ มันก็จะมีภาระของกฎหมาย เขาอนุโลมเรื่องภาษี อะไรต่ออะไร อยู่แล้ว
เขาสนับสนุนเลย บอกว่าคุณนี่แหละ ไปจดสหกรณ์ได้ ก็เลย ตอนนี้ศรัทธาโคก ก็เดินเรื่องสหกรณ์
อย่างสำคัญขึ้นมากแล้ว คงจะจดก่อนปฐม ปฐมเรานี้มันไม่มีอะไรมาจี้ เราก็เลยรอให้เขาเดินเรื่อง เขาเสร็จ
เมื่อไหร่บ๊อบ เราก็เอาอย่างนี้หรือ แล้วเราก็จะไปจดเหมือนกัน แต่เราไปจดตามเขา ให้เขาเดินเรื่องเถอะ
เพราะเรามีบุญ ไม่ต้องเหนียว ให้เขาจัดการว่าจะทำยังไง ให้เสร็จเสียก่อน แล้วเราก็ค่อยทำ อย่างนี้หรือ
แล้วเราก็ให้เขามานำพาสอนเรา แล้วเราก็ไปทำตามเขา จบ เราไม่ต้อง ไปวิ่งเต้น ซอกแซกอย่างโน้นอย่างนี้ๆ
ขณะนี้ อาตมาให้ราชธานีโคก ซึ่งยังไม่เป็นหมู่ชุมชน แต่ต่อไป อาตมาว่า ราชธานีโคก จะเป็นชุมชน โมเดลที่ ๒
ต่อจากปฐมโคก ที่ปฐมโคกนี้ เริ่มต้นสร้างชุมชนตั้งแต่แผ่นดิน ถมดินขึ้นมา แล้วก็ปลูก ทำลำธาร ทำแม่น้ำ

ทำภูเขา น้ำตก หาดอะไร ทำมาเองหมด จนกระทั่ง มีต้นไม้ขึ้นมา ปลูกต้นไม้ขึ้นมา มีบ้านมีเรือน เป็นหมู่บ้านขึ้นมา ประเภทที่เรียกว่า ไฉโห เรียกว่าเป็นพระเจ้าระดับที่หนึ่ง ต้องสร้างตั้งแต่ดิน น้ำ ลม ไฟ มาเลย พระเจ้าเนรมิต ต้องบันดาล ต้องสร้างมาตั้งแต่ระดับที่หนึ่งเลย จนมาเป็นชุมชนขึ้นมา โมเดลที่ ๑ ก็เป็นรูปขึ้นมาบ้างแล้ว ที่นี้ราชอาณาจักรโคกมีที่ ก็ขณะนี้ประมาณ ๑๐๐ ไร่ มากกว่านี้อีก อาตมา ก็ว่า ที่ประมาณ ๑๐๐ ไร่ก็ดีแล้ว เสรีแล้วที่นั่น ไม่ต้องไปถมดิน ไม่ต้องไปขุดลำธาร เพราะมีลำธาร มีบึง มีอะไรแล้ว ติดกับแม่น้ำ แม่น้ำไม่ต้องทำเลย แม่น้ำมูล ของแท้ อาศัยแม่น้ำจริงๆ ที่สุดเลย เราก็จะได้ ภูมิประเทศ อีกอย่างหนึ่ง

ไม่เหมือนปทุมโคกทีเดียว

เพราะฉะนั้น ไม่ต้องมีน้ำต่งน้ำตกอะไรมากมาย มันมีน้ำไหลอยู่แล้ว ที่จะให้เกิดน้ำตกนี้ เพราะเราต้องการ ให้มีน้ำไหลเวียนบ้าง เพราะที่นั่นมันไม่มีเลย แต่ที่นั่นมีน้ำไหลเวียนอยู่แล้ว เราก็จะไปอะไรที่ ต่อนิดหน่อย เท่านั้น มันก็ได้ ค่อยไปคิดอีกทีหนึ่ง ยิ่งต้นไม้ก็มีอยู่แล้วนะ มีป่าละเมาะ มีต้นไม้ใหญ่อยู่พอสมควร อยู่ที่นั่น จะได้อะไรที่เป็นก่อน ที่นี้ก็ได้คนถิ่นพอสมควรที่อุบลนะ ศีระะอโคกเขาก็เป็นชุมชนอโคก อยู่ที่ศีระะอโคกบ้าง เป็นรูปอันหนึ่ง ที่ชาวศีระะอโคกเขาไปร่วม บางคนก็จะไปเป็นมวลสมาชิก บุคเบิกอยู่ที่ ราชธานีด้วย ตอนนั้นก็เลยให้ราชธานีนี้ ลองเริ่มเป็นต้นแบบสหกรณ์ดูซิ ก็ให้ราชธานีอโคกนี้ เริ่มจดเป็น สหกรณ์ก่อน ใ่อันี่สร้างขึ้นมาเป็นรูปหมู่ชุมชนแล้วค่อยจด ส่วนอันโน้นนี่ กำลังยังไม่สร้างทีเดียว กำลังเริ่มต้น จดมันก่อนเลย เป็นสหกรณ์เลย แล้วก็ดำเนินขึ้นมา ซึ่งเรารู้แล้วว่า เราจะทำอะไร อย่างไร ก็จะเกิดเป็น ชุมชนของชาวอโคกขึ้นอีกอันหนึ่ง ตอนนั้นก็เลย ทางศีระะอโคกมันกลางๆ มันถูกจับมัดมือ ให้จดสหกรณ์ก่อน ศีระะอโคกก่อนปฐม เพราะมีความจำเป็นเขาอย่างว่าแหละ ถูกบีบคั้นมา ทางปี่มน้ำมัน มันเป็นไป

ตามเหตุตามปัจจัย

ที่ราชธานีนะเดินก่อนเลยนะ เดินเรื่องสหกรณ์นี่ก่อน ศึกษาก่อน มีผู้เดินเรื่องก่อนนะ เขาไปเอามา ศีระะอโคก จะจดได้ก่อนก็ไม่รู้ ยังไม่รู้เลยตอนนี้ แต่อาตมาให้ ให้ร่วมมือกัน เพราะว่าทางนี้เดินเรื่องถามได้ บริกษาหาหรือ มาก่อนแล้ว ทางราชธานีนี้ ก็มีหนึ่งดิน มีหนึ่งฟ้า หนึ่งฟ้านี้ เขาก็เปลี่ยนทะเบียนแล้ว หนึ่งมาเป็นหนึ่งฟ้านาวาบุญนิยม ทิพยวิมลนะ ซึ่งเป็นต้นรากเรื่องที่ดินของเขา ที่มอบให้มูลนิธิ เพื่อที่จะทำ ตอนแรกนะเป็นต้น ต้นราก ก็ของเขาละ ที่ดินของเขา ๒๐, ๓๐, ๔๐ ไร่อะไรของเขา ที่เขาซื้อ เอาไว้ก่อน แล้วก็เริ่มต้นก่อน ก่อหวอด แล้วก็ขึ้นมา จนกระทั่งเดี๋ยวนี้ แต่ที่จริงไม่ใช่ทีเดียวนะ มีศูนย์ เศรษฐีบุญสร้าง มีหนึ่งดิน เป็นนักกฎหมาย ก็วิ่งเต้นเรื่องนี้อยู่ ก็ติดต่อ ติดตามเรื่องราวมา นั่นแน่ะ ไปโน่นเลย ตกกลาง รู้ว่าก็ดีแล้วละ เขาเลย นักกฎหมายนี่ แหมทำเป็นผมอ่านหมดแล้ว กฎหมายของ สหกรณ์ ก็อ่านหมดแล้ว อะไรๆ ก็เอา ก็เดินเรื่องไม่ว่าอะไร แต่ทางโน้น ก็ดูจะขมขมัน จะจดก่อน ก็ให้ตกลงกัน คุยกัน เพราะว่าเราก็มีข้อมูลกันดีแล้วให้ทำ เพราะฉะนั้น ต่อไปเราก็จะเข้ามาหาทางสหกรณ์ ซึ่งอาตมาเห็นว่ายิ่งมานี้ๆ แล้ว เอ๊ สหกรณ์นี้ เขาสร้างไว้

เพื่อชาวเรานะ เพราะว่าทางโลกเขาทำไม่ได้ สหกรณ์นี่ มันทำไม่ได้ เพราะคน คนไปร่วมมือ สหกรณ์นี่ ก็คือ
ร่วมการกระทำ ของเขามี ณ เณร การันต์ แปลว่าภรรยา แปลว่าการกระทำ ของเราสหกร ของเรานี่ กร แปลว่ามี
ร่วมมือ เขาเขานี่ ร่วมการกระทำ ที่จริงการกระทำก็คือมีอันนั้นแหละ เขาเองเขาทำไม่ได้ เพราะคน มันทำไม่ได้
เพราะมือมันไม่ดี มือมันเน่า เขาเรามีมือดี มือสะอาด ก็เราก็คงไปทำได้ดี เรามีมือสะอาด คำตอบ มันอยู่ที่คนจริงๆ

พวกเราเนี่ย อาตมาว่าพวกเรานั้นใจจะว่าเราจะทำได้ เจตนาเขาจะทำอย่างนั้นเนี่ย

อาตมาว่า เอ๊ พวกเรานี้อยู่กับสังคมเขานี้เนาะ มันยาก เพราะ มาตรการการค้าที่ดี ภาษีกี่ดีอะไรนี้

เราดำเนินการยาก พอมาช่องสหกรณ์นี่ อาตมาเห็นแล้วว่าไปได้

ฯลฯ

เราอาจจะลดราคาให้แก่ประชาชน มีขีดแล้ว ลดไม่ได้กว่านั้นแล้ว เพราะทุนนิยมมันเป็นตัวตั้ง ลดกว่านั้น

เสียภาษีมามาก แล้วเราก็อยู่ไม่ได้

เพราะฉะนั้น ต้องลดได้แค่นี้ ประชาชนก็เลยเหมือนถูกตีขีดเอาไว้ว่าลดกว่านี้ไม่ได้แล้ว แต่การค้าของเรา
ลดจนกระทั่ง แจกฟรี ตามระบบบุญนิยม ขายต่ำกว่าทุนก็ได้ เพราะฉะนั้น บริษัทนี้เป็นไปไม่ได้เลย จะมีสินค้า

ที่จะขายต่ำกว่าทุนหรือฟรี เพราะฉะนั้น ถ้าเผื่อว่าเป็นอย่างนี้ไม่ได้ เราก็มั่นใจไม่รอด แต่ถ้าเผื่อว่า
มาทำแบบที่เรียกว่าภาษีกี่ไม่มีขีดขึ้น หรือว่าภาษีนี่จะเสีย ไม่มีขีดขึ้นของเขา ๕% ให้แก่สันนิบาต เสร็จแล้ว

มีแมกซิมัมซาร์จด้วย เกิน همین ไม่ต้อง ถ้าภาษีนี่เกิน همین จะมากแค่ไหน คุณจะกำไร แค่ไหน

คุณจะมีส่วนเกินแค่ไหน คุณไปจ่ายคืนให้กับผู้ถือหุ้น กับสมาชิกเอง เกินนั้น รัฐบาลไม่ยุ่งเกี่ยวกับคุณแล้ว
เพราะฉะนั้น ถ้าเผื่อว่าเรามีวิธีการที่ว่า แม้แต่พวกเราผู้ถือหุ้น หรือสมาชิก เราก็ไม่ต้องการปันผล อะไรมากมาย

เงินเหล่านี้ไม่ต้องการ เมื่อเงินเหล่านี้ไม่ต้องการ เราก็คงไปลดให้แก่ลูกค้าใหม่ ประโยชน์

ก็จะกระจายไปสู่ประชาชน สมาชิกหรือผู้ถือหุ้น ก็จะเป็นผู้ที่จะลงทุน เพื่อที่จะให้ประโยชน์ แก่ประชาชน

ซ้อนลงไปอีก นี่คือหลักเศรษฐศาสตร์ธรรมดานะ มันก็จะประโยชน์แก่ประชาชน ก็จะได้ของถูกลงไปอีก

เพราะผู้เป็นผู้ถือหุ้น หรือสมาชิก ผู้ที่จะลงทุนนี้ไม่ต้องการชู้ตริต เท่านั้นเขาก็พอแล้ว สันโดษแล้ว

เพราะฉะนั้น เมื่อขายดี เมื่ออะไรดีขึ้นมานะ มันมีผลมากขึ้นเขาไม่เอา ก็ลดลง เมื่อลดลง เงินนั้น มันก็กลับมา

ในวิธีการของเราเนี่ย การลดต้นทุนได้เพราะว่าเงินเหล่านี้เราเอาไปคืนให้แก่ผู้ถือหุ้น ผู้ที่ควรจะดูแลผู้ผลิต

ควรแก่อะไรดีอะไร มันจะลดต้นทุนอะไรลงไปได้หมด เขาเป็นเงินไปสนับสนุนผู้ผลิตก็ได้ เขาผู้ผลิต

เอาเงินของบริษัทนี้ ไปสนับสนุน เงินของกองทุนของบริษัท เอาเงินของกองทุนนี้ เอาผู้ผลิตนี้ เอาเงินนี้ ไปเป็นต้นทุน

เมื่อเอาเงินไปเป็นต้นทุนทางโน้น ก็ขายถูกลงมาได้อีก เพราะลดต้นทุน ในการทำ การผลิต ได้อีก

ก็เอามาขายให้แก่บริษัท บริษัทก็ได้ผลผลิตในราคาถูกลงอีก พอราคาถูกลง ก็ขายให้ประชาชน ได้ถูก ลงไปอีก

เห็นไหมว่าการหมุนเวียนที่ซับซ้อนเนาะ มันจะเกิดอย่างนี้

เพราะฉะนั้นในเรื่องของสหกรณ์ ถ้าเราทำด้วยความจริงใจ บริสุทธิ์อย่างที่ว่านั้นะ ไปได้เลย แต่ทางทุนนิยม
ทางโลกๆ ไม่มีเสียละ มันได้เปรียบเท่าไร มันก็ยังมีดี ราคามันยังไม่ยอมลดเลย ขึ้นไปอีกขึ้นไป ถ้าขึ้นแล้ว
ไม่มีทางลด ของโลกทุนนิยมไม่มีทางลด มีแต่ขึ้นๆ แม้จะขายได้ดีก็ตาม ไม่ลด ถ้าขายดี โกงราคา เพิ่มราคา
เสียอีกแะนะ อย่างนี้เป็นต้น คือมันจะเป็นไปไม่ได้เลย ที่เราจะไม่ทำความเดือดร้อน ให้แก่กัน และกัน ทุนนิยมนี้

โดยนัยละเอียด อาตมาเห็นแล้วว่า ทุนนิยมไปไม่รอด ทุกวันนี้ เราถึงบีบคั้น ก้าวไปหา กลียุค

เพราะฉะนั้นมาแสดงก่อนที่กลียุคจะเกิด ให้คนได้ติดอันนี้กับวิญญาณไป อันนี้เป็นสัจจะลึก ที่อาตมา บอกพวกเรา
ก่อนที่จะถึงกลียุคนี้ เราจะต้องตราสิ่งที่เป็นปัญญา หรือเป็นความรู้นี้ ผังใส่จิตวิญญาณคนไป เพราะฉะนั้น
คนจะตายนี้ โลกมันถึงจะไม่ล่มสลาย พอกลียุคแล้ว ตายไปแล้ว สิ่งเหล่านี้ ก็ติด จิตวิญญาณมนุษย์ไปว่า

สิ่งที่ดีที่สุด คืออันนี้

เพราะฉะนั้น พวกเรานี่จะเป็นคนทั้งเชื้อกุศล ทั้งเชื้อสิ่งที่ดีที่สุดในไว้ให้แก่มนุษยชาติ ต่อให้โลกนี้แตก เผาโลก
ไปเลย สิ่งนี้ก็จะเหลือ ต่อทอดไป เกิดวนเวียนสิ่งดีจะไปเกิด เพราะยังไม่ขาดตอนในกุศล นี่เป็น อจินไตย อีกอันหนึ่ง
ที่เล่าสู่ฟัง สิ่งที่เป็นกุศลก็จะไม่ขาดด้วยนัยอย่างนี้ จะต้องมีส่วนที่ดีที่สุดในเข้าไป ถ้าไม่เช่นนั้น เป็นแต่ทุนนิยม
คนเลยไม่รู้เรื่องเลยว่า ถ้าสมมุติว่าอันนี้ไม่มี หายไปหมด พฤติกรรมที่ดี เป็นยังไง ของมนุษยชาติ เจตนารมณ์ที่ดี
ความบริสุทธิ์ใจที่ดี มีหรือไม่ คนกลียุคจะไม่รู้เลยว่า คนจริงใจ คนบริสุทธิ์ใจ ไม่มีให้แล้ว มีแต่คนขี้โกงกันทั้งนั้น
มันก็ได้แต่เชื้อวิญญาณอันนี้ไป ตายแล้วเกิดมา ก็มีแต่คนรกเกิด เพราะคนไม่ ไม่เห็นความจริงแล้ว ไม่มีความจริงใจ

เพราะฉะนั้น การแก้อุทธละก็ยังไม่ มีแต่สภาวะมารยาที่ซับซ้อน ที่ซ่อนเชิงกันอีกมากเลย ร้าย เชื่อว่ามีแต่

ความเลวร้าย และในโลกในอนาคตเป็นยังไง เกิดมากี่รอบทันที เพราะไม่มีความจริง ไม่มีคามบริสุทธิ์

เพราะฉะนั้น เชื้อบริสุทธิ์นี้ อย่างน้อยที่สุด ก็ฝังไว้ลึกๆ ในจิตอันคอนเซ็ปเขา อนุสัยอาสวะเขา ก็ยังดีนะ
เพราะฉะนั้นนี่เป็นบุญสุดท้าย ที่เราจะได้สร้างบุญสุดท้าย เชื่อมต่อเยื่อใยวิญญาณกุศลสุดท้าย ให้แก่ กลียุค
เขาบอกว่า อโศกเรานี้ เหมือนกับพวกศาสนาคริสต์ เขาเรียกว่าเป็นพวกมอร์มอลด์ เขาเรียกอะไร สิทธิชนหรือ
สิทธิชนยุคสุดท้าย แหม เขาใช้คำว่าสิทธิชน ของเราจะเรียกอะไร ของเรานี้มนุษย์พิเศษนะ อาริยชน อะไร อาริยชน
อาริยชนชุดสุดท้าย อาริยะจริงๆ อาริยะชนยุคสุดท้าย ชุดสุดท้าย ที่อาตมา บอกพวกเรา มาแต่ต้นว่า พวกเรา

รถด่วนขบวนสุดท้าย รถด่วนขบวนสุดท้าย ที่จะทำให้แก่โลกเขา

เพราะฉะนั้น เราก็จะสร้างสัมมาอาชีพ สร้างสัมมากรรมมันตะ สร้างอะไรต่ออะไร ที่อย่างที่เราจะมีปัญญา เข้าใจ

อาตมาขยายความมามากขั้นแล้ว เราก็จะเกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้นไป ซึ่งจะเป็นกิจกรรมของมนุษย์ โดยมี
การอบรมพฤติกรรมของมนุษย์นี้ ไปก่อกิจกรรม ไปก่อพิธีกรรม ให้แก่มนุษย์ไว้ในโลก พิธีกรรม ก็เป็นเรื่อง ของจารีต

ประเพณี วัฒนธรรม กิจกรรมก็เป็นเรื่องของการทำงาน ในมนุษย์ ๒ ชั้นใหญ่ๆ พิธีกรรม กิจกรรม ๒ ชั้นใหญ่ๆ

ของมนุษย์ ก็จะเป็นไปในโลก จะมีรายละเอียดเพิ่มเติมขึ้นเรื่อยๆ พวกเราก็สังเกตสิ่งที่เกิด อาตมา ก็ดูแลอยู่

มันมีอะไรเกิดก็ดู อาตมาก็หยิบเอาสิ่งพวกนี้แหละ เป็นรูปธรรม ของจริง รูปธรรมที่เกิดขึ้น เกิดจากนามธรรม
ที่ได้ขีดเกลา นามธรรมที่ได้ศึกษา อบรม ผีกฝน ยิ่งนามธรรม หรือจิตวิญญาณ ของเราบริสุทธิ์ สะอาด จากกิเลส
มีจิตใจที่บริบูรณ์ เป็นพระอรียะของพุทธ มีจิตเสียสละ สร้างสรร เกื้อกูล หมดตัว หมดตน หมดความเห็นแก่ตัวจริงๆ
หมดโลก โกรธ หลง จริงๆ ได้เท่าใด ก็จะเป็นมนุษย์ ที่เป็น ตัวอย่าง ประกอบกิจกรรม ประกอบพิธีกรรม
ตามพฤติกรรมที่เราได้ขีดเกลา ของแต่ละบุคคลไป เป็นจริงขึ้นมาในโลกได้นะ
เพราะฉะนั้นเจริญ มีที่เจริญได้ไม่มีที่สุด เป็นพระพุทธเจ้ายังมีความเจริญต่อไปได้อีก เป็นพระอรหันต์
ที่มีความเจริญ อยู่ได้ตลอดไป คำตอบนั้น คำตรัสของพระพุทธเจ้าที่ว่า เราไม่สันโดษในกุศลนั่นเอง กุศล ก็แปลว่า
ความเจริญ หรือแปลว่า ความดีงาม เป็นสมมุติศัพท์จะ กุศลเป็นสมมุติศัพท์จะ อกุศลเป็น สมมุติศัพท์จะ อกุศลไม่มี
มีแต่กุศล ไม่มีที่จบ ขนาดพระพุทธเจ้ายังไม่สันโดษในกุศล พระอรหันต์ ก็ไม่สันโดษในกุศล พระโพธิสัตว์
พระอารียะต่างๆ ไม่สันโดษในกุศล คนก็ต้องไม่สันโดษในกุศลทุกคนไป
เพราะฉะนั้น เราก็ต้องพากเพียรอุตสาหะ มันเป็นเรื่องของมนุษย์ มันเป็นกำลังงาน มันเป็นพลังงาน
มันเป็นพฤติกรรม มันเป็นบทบาทของคน ก็สร้าง ก็ก่อ แล้วจะเอาแรงงานมาทำอะไรละ เกิดมามีแรงงาน มีฝีมือ
มีความสามารถ มาทำอะไร มากอบโกย ก็ทำกันมากี่ชาติแล้วละ มีแรงงาน มีความสามารถ มากอบโกย สะสม
เอาเปรียบ เอาไรต์ สร้างบาป สร้างหนี้ สร้างเวรมาที่ชาติแล้ว เรา เราเล็ก เราก็มาก่อกุศล เสียสละไป สร้างสรรไป
เราจะบริณิพพาน คุณได้เรียนรู้เป็นอรหันต์ จุดที่จะบริณิพพานได้ คุณทำ ทำได้แล้ว มีสิทธิ์แล้ว
คุณจะไม่สร้างกุศลต่อ คุณจะไม่บริณิพพานชาติใด คุณก็มีสิทธิ์ ก็ทำไว้ซี หรือคุณยังเห็นกุศล ยังจะอยากสนุก
อยากจะมีโลกวิทูมากกว่านี้ อยากจะรู้โลกมากกว่านี้ อยากจะสร้างบุญมากกว่านี้ และมีหลักประกันแล้วว่า
คุณเองคุณมีอริยคุณ มีอรหัตคุณแล้ว คุณจะเกิดมาอีกที่ชาติ นิมนต์ๆ นิมนต์ ไม่มีปัญหาหรอก
โลกนี้ไม่ได้เดือดร้อนที่อารยบุคคลจะเกิด แต่โลกนี้มันเดือดร้อนเพราะว่า ฆีห่าชาตานมาเกิดนะซี ไซ่ใหม่ คุณไซ่ใหม่
เป็นผีตัวหนึ่ง เราก็ต้องล้างผีออกไป ไซ่ ยังเป็นผีอยู่ส่วนหนึ่ง บางทีก็ดูไม่เล็กลง เอามันเล็กลง อยู่ได้บ้างเหมือนกัน
แต่มันก็ยังมีส่วน พอสมควรอยู่นะ ว่าอะไรที่เดียว เราก็ว่า เราก็เล็กกว่าตัวโลกๆ เขาโต เหมือนกันนะ เพราะผีที่โตๆ
คุณตาตีใหม่ คุณว่าคุณมีตาเห็นใหม่ นั่นคือมันมีญาณ มีดวงตา มีธรรมจักรู เห็นจริงๆ ว่าอย่างนี้เป็นผี
แต่อย่าไปขังเขา อย่าไปข่มเขา เวทนากัน สงสารสมเพชกันเถอะ เขาไม่รู้ณะ เราบรู้อแล้ว เราก็มีดวงตา
มีธรรมจักรูที่ดีแล้ว ช่วยเขาได้ช่วยกัน เขาเป็นอย่างนั้นแหละ ถ้าจะไป กระหน่ำยาฮี ก็เท่านั้นเอง
ทะเลาะเบาะแว้งกันเปล่าๆ เขาทำ ก็ถ้าช่วยเขาไม่ได้ ปลอ่ยเขา บาปก็เป็นของเขา เราช่วยเขา ไม่ได้จริงๆ
ถ้าเขาจะมาทำร้ายเรา เราก็ฉลาดที่จะหลบเลี่ยง อย่าให้เขามาทำบาป ก็เท่านั้นเอง การยังชีวิต อยู่นะ
พวกนั้นมา จบพอดี อาตมาว่าจะหยุด มารถก็มาถึง ก็ไม่ได้ฟังธรรม อาตมาก็อธิบายเกี่ยวกับสิ่งที่เกิด สิ่งที่เป็น
สิ่งที่มี ในสังคมของชาวอโศกเรา มันเกิด มันเป็น มันมีอะไรต่ออะไรกันมาบ้าง จนมาสรุป จบเอาที่

พฤติกรรมของเราได้ชัดเกลามา แล้วก็มาประกอบกิจกรรม มาประกอบพิธีกรรมกันขึ้นมา เป็นชีวิตอยู่
แล้วเราก็เป็นชุมชน หรือเป็นมนุษยชาติ ในสังคมอย่างชาวอโศก ซึ่งอาดมาขอยืนยันว่า จะเป็นอารยชน
ที่เขาเรียกว่า ศิวิลิซ มนุษย์นี้แหละ มนุษย์ศิวิลิซนี่ มนุษย์ศิวิลิซนี่แหละนะ มาเพี้ยนเป็นคำไทยๆ เขาอุตสาห์ตั้ง
ตั้งเป็นศิวิลิ มนุษย์ศิวิลิ ศิริก็แปลว่าดี ภาษาบาลี ศิริ วิโลกก็แปลว่างาม มนุษย์ดีงาม มนุษย์ศิวิลิ มั่นคั่งของ
กับภาษาอังกฤษเขา ศิวิลิซ ศิวิลิซ บางที่เราเรียกภาษา สำเนียง ศิวิลิซ มั่นคั่งของกัน ก็ไม่แปลกอะไร
มันอาจจะไปจากรากศัพท์อันเดียวกันก็ได้ แต่เอาเถอะ ช่างมัน มันก็เป็น ศิวิลิซของเรา เอา เราก็ใช้ภาษาทาง
สันสกฤต ไม่ใช่ภาษาบาลีหรอก สันสกฤต ศิวิลิซ ดี งาม มนุษย์ ดีงาม แล้วก็เป็นที่ดีงามอย่างใด
อาดมาก็ขยายความ แล้วนำพากันอยู่ ที่ดีกว่านี้ยังมีอีก ที่เราจะพัฒนา ตัวเรา ก็ยังเหลือแต่อุตสาห์วิริยะ
เมื่อเรารู้ทิศทางแล้ว เราก็ดำเนินกันไป จะได้เป็นคนดี คนดีงาม นะ จะได้เป็นคนดีงาม ที่จะเป็นประโยชน์ทั้งตน
และผู้อื่นกันไปอีกต่อไป
เข้า สำหรับวันนี้พอแค่นี้ก็แล้วกัน

จัดทำโดย โครงการถอดเทปฯ

ถอดโดย ประสิทธิ์ ฝ่ายทอง ม.ย. ๒๕๓๗

ตรวจทาน ๒ โดย สม.ปราณี ปิงเจริญ ๑๐ ก.ค. ๒๕๓๗

พิมพ์โดย ทองแก้ว นาวานุญนิยม ๑๗ ส.ค. ๒๕๓๗

ตรวจทาน ๒ โดย ป.ป. ๓๑ ส.ค. ๒๕๓๗

